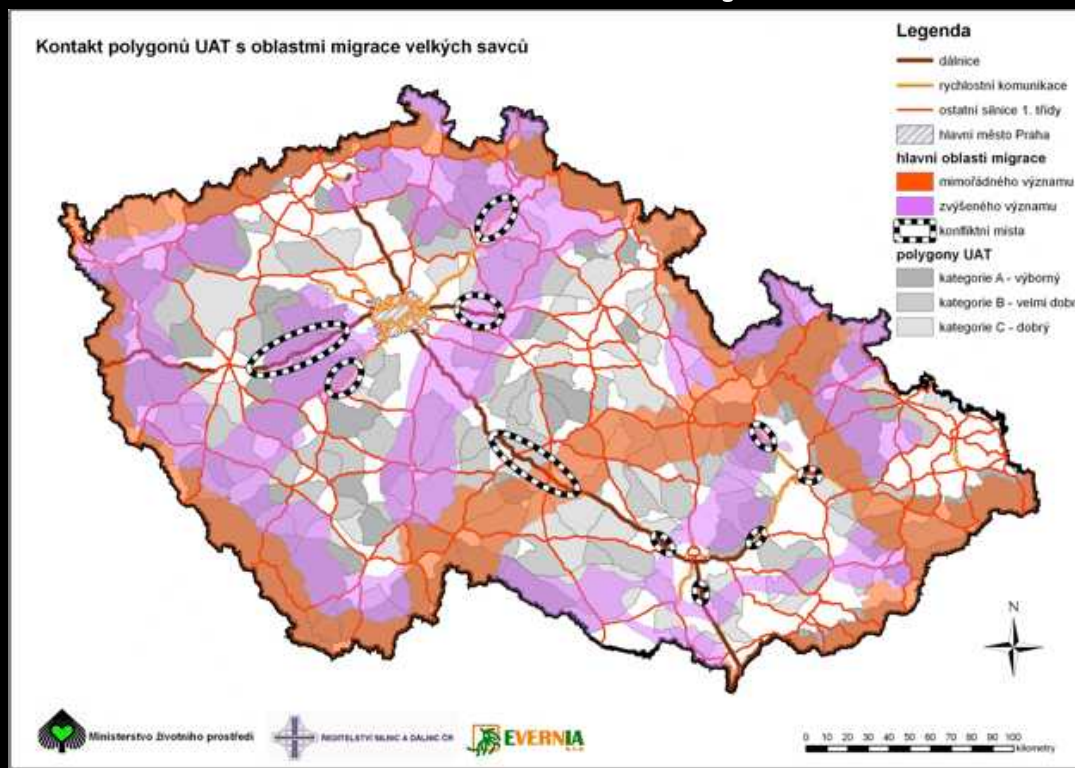

Využití krajinné ekologie

Využití krajinné ekologie

- Zakládání chráněných území
- Mapování biotopů
- Migrační koridory
- Územní plánování, správní řízení, krajinný ráz a ekologické sítě

Využití krajinné ekologie

- Zakládání chráněných území

Zákonná ochrana české přírody

vychází ze zákona 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ve znění pozdějších předpisů).

dříve spojena s památkovou péčí.

zákon – silný nástroj, ale jen jeden z mnoha (dále: management, mezinárodní pravidla, environmentální politika atd.).

Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000.

Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.

Obecná ochrana přírody

- významné krajinné prvky (VKP)
  - les, vodní tok, rybník, rašeliniště, niva
- územní systém ekologické stability (ÚSES)
  - biocentra, biokoridory
- dřeviny mimo les (kácení povoluje OÚ)
- neživá příroda (jeskyně, paleontologická naleziště)
- ochrana genofondu – všeobecně
- ochrana krajinného rázu

Zvláštní ochrana

- VCHÚ: národní park (NP), chráněná krajinná oblast (CHKO)
- MCHÚ: přírodní památka (PP), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památka (NPP), národní přírodní rezervace (NPR)

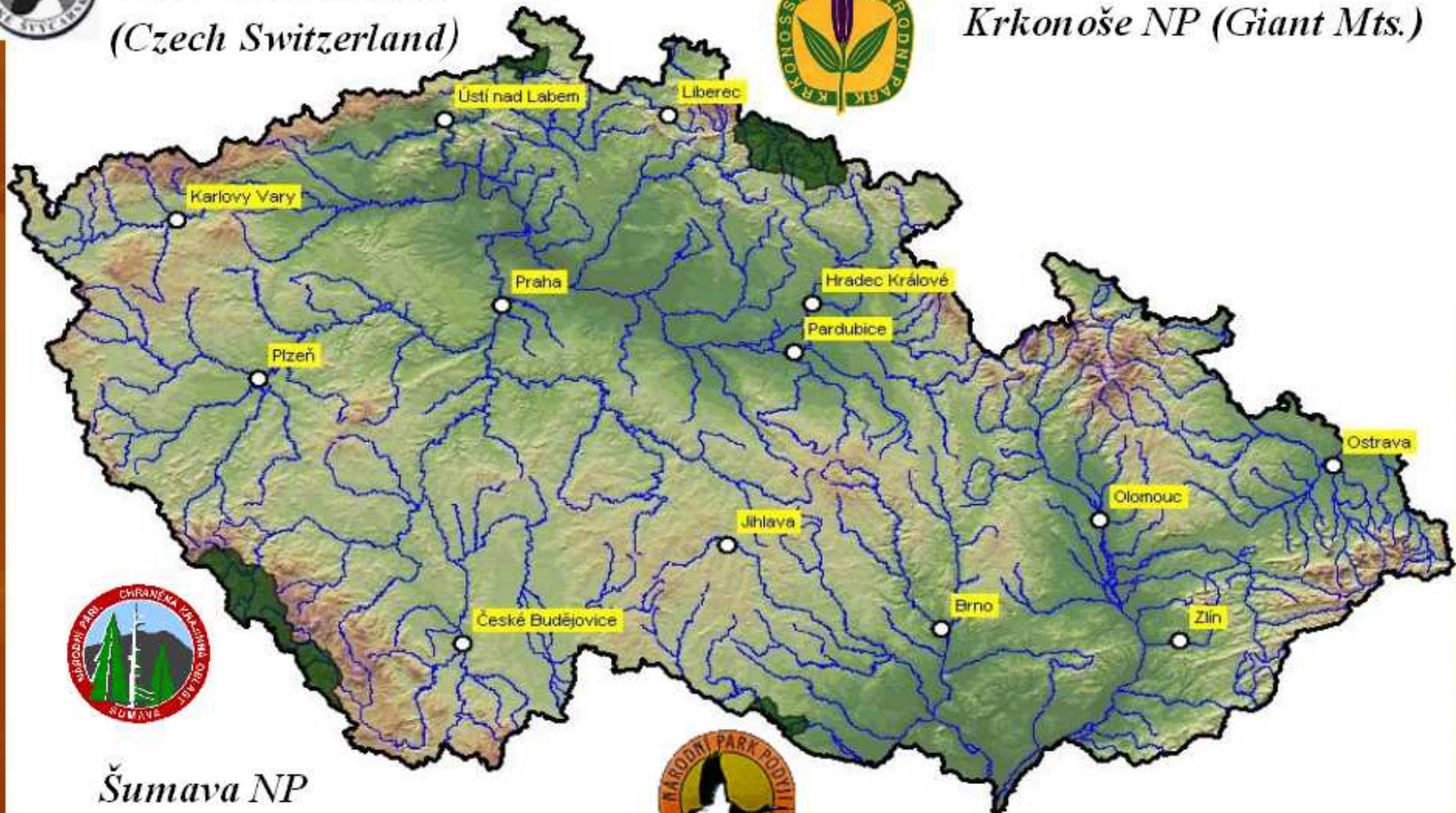
Národní parky

České Švýcarsko NP
(Czech Switzerland)

Krkonoše NP (Giant Mts.)

Šumava NP
(Bohemian forest)

Podyjí NP (Dyje River Valley)

Vznikne nová CHKO Brdy. Ministr Brabec v ní uhájil oblast, kde je zlato

12. října 2015 10:38, aktualizováno 11:17

Vláda se na svém pondělním jednání dohodla na vzniku nové Chráněné krajinné oblasti Brdy. Vznikne od 1. ledna 2016 na území bývalého vojenského újezdu. Ministr životního prostředí Richard Brabec prosadil, aby její součástí bylo i naleziště zlata. Před vyhlášením CHKO se kvůli tomu dostal do sporu s ministrem průmyslu a obchodu Janem Mládkem z ČSSD.

Brdy, budoucí Chráněná krajinná oblast | foto: Jan Zvolánek, iDNES.cz

Reklama

Každá těžká
je s Vitem le

Víte se službou Charter
Vaše náklady na provoz

„Ministerstvo průmyslu a obchodu trvá na tom, aby bylo vyčleněno ložisko zlata z

Poslední
vyhlášené
velkoploš
né
chráněné
území ČR,
26 CHKO
a 4 NP

2 typy managementu a) pasivní management v lesních rezervacích (vzniká prales)

**b) aktivní management
na loukách a bývalých pastvinách s
chráněnými druhy rostlin či živočichů
(kosíme či paseme)**

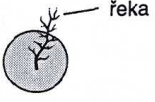

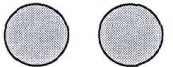

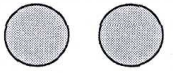
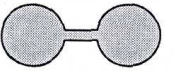
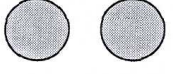
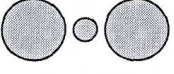

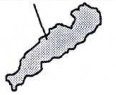

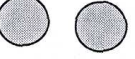
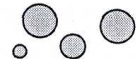
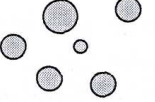
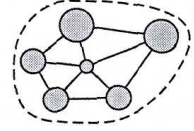

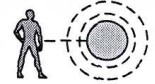

**b) také rybníky -
odbahňujeme**

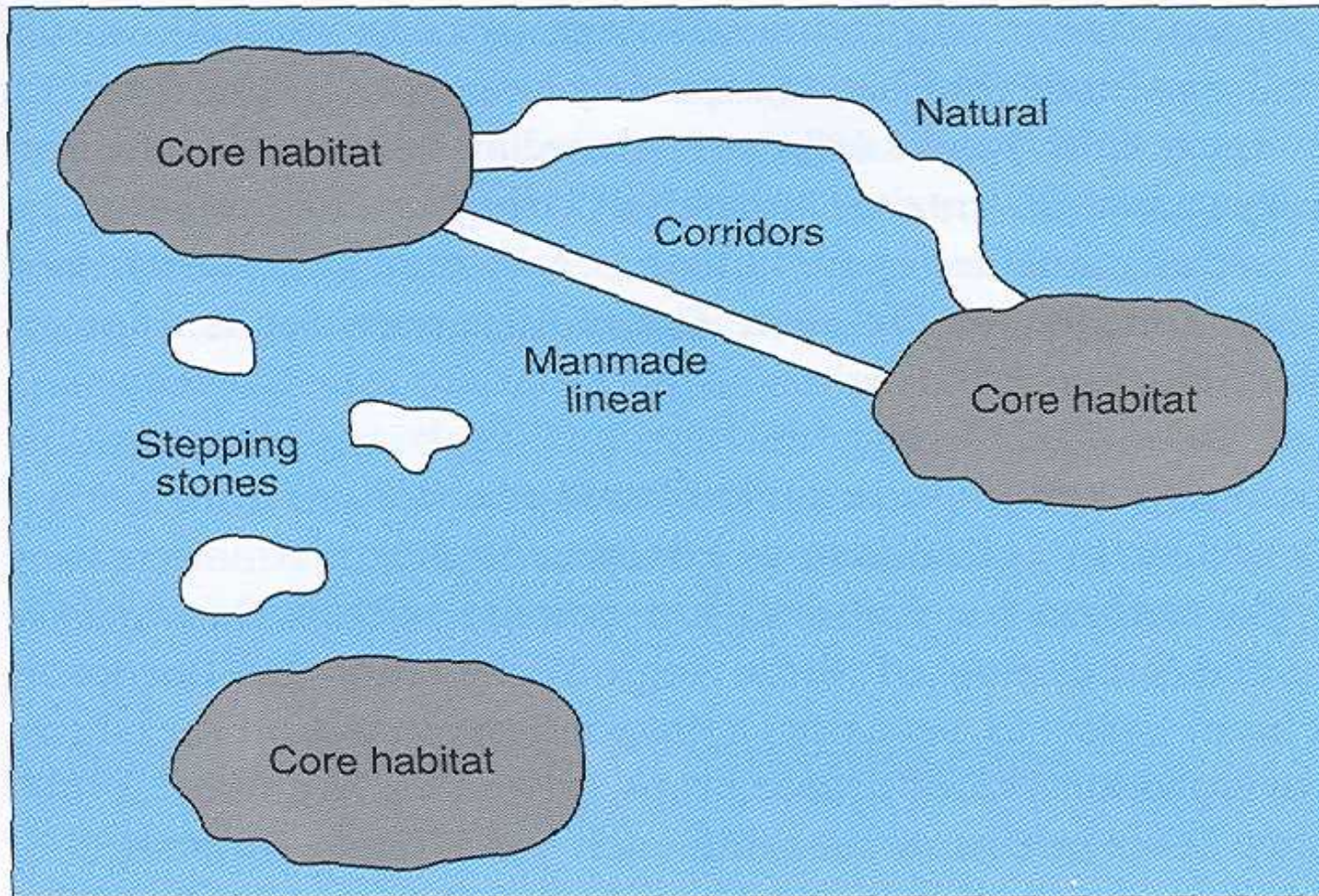
	Horší varianta	Lepší varianta	
A	částečně chráněný ekosystém 		plně chráněný ekosystém
B	menší rezervace 		větší rezervace
C	rozdělená rezervace 		celistvá rezervace
D	méně rezervací 		více rezervací
E	izolované rezervace 		rezervace propojené koridory
F	izolované rezervace 		„nášlapné kameny“ usnadňující migraci
G	ochrana stejnorodého biotopu 		ochrana mozaiky různých biotopů (např. hory, jezera, lesy)
H	nepravidelný tvar 300 ha rezervace 	pravidelný tvar rezervace (méně okrajových efektů) 100 ha jádro 300 ha rezervace 	
I	pouze velké rezervace 		směs velkých a malých rezervací
J	jednotlivě řízené rezervace 		oblastně řízené rezervace
K	vyloučení lidí 		začlenění lidí; ochranná pásma

Využití poznatků krajinné ekologie v ochraně území

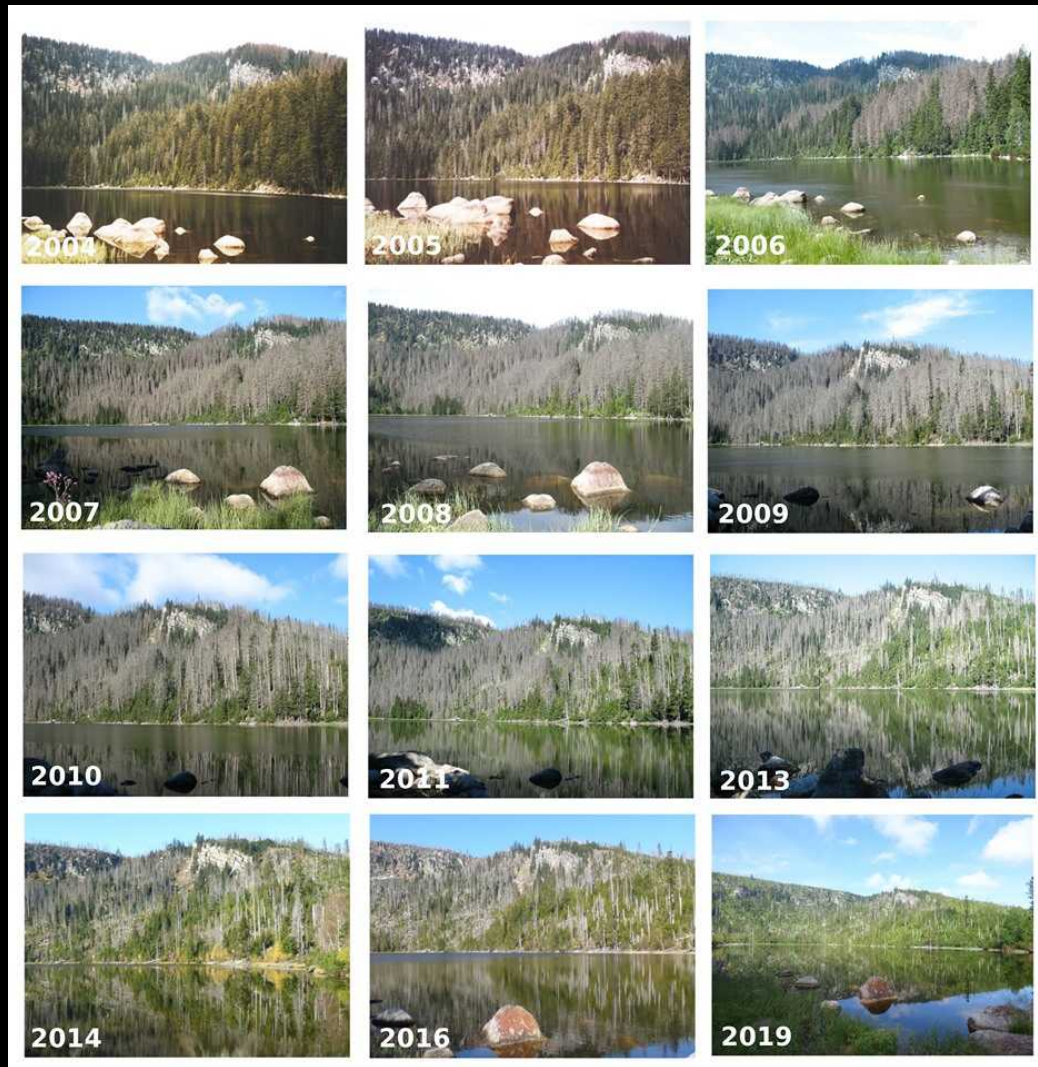
Z učebnice Ochrany přírody

Využití v územní ochraně v zahraničí

Chráníme
dost?
Jde
porovnat
kategoriemi
IUCN I-VI,
nejpřísnější
jsou I a II

Kategorie II IUCN –
národní park Šumava

-
- 1. Přísná PR**
  - 2. NP**
  - 3. Přírodní památky**
  - 4. Přírodní rezervace**
  - 5. CHKO**
  - 6. Rezervace přírodních zdrojů**

Platí, že 75% území by mělo odpovídat té které kategorii

Biosferické rezervace (UNESCO)

Světové dědictví (také UNESCO)

IUCN Protected Area Management Categories

From Wikipedia, the free encyclopedia

The enlisting of protected areas is the fundamental strategy being used towards the conservation of the world's natural environment and biodiversity. The [International Union for the Conservation of Nature](#) (IUCN) has developed the Protected Area Management Categories System to define, record and classify the wide variety of specific aims and concerns when categorising protected areas and their objectives. This categorisation method is recognised on a global scale by national governments and international bodies such as the [United Nations](#) and the [Convention on Biological Diversity](#).^[1]

Contents [\[hide\]](#)

1 Categories

- 1.1 Ia Strict Nature Reserve
- 1.2 Ib Wilderness Area
- 1.3 II National Park
- 1.4 III Natural Monument or Feature
- 1.5 IV Habitat/Species Management Area
- 1.6 V Protected Landscape/Seascape
- 1.7 VI Protected area with sustainable use of natural resources

2 See also

3 References

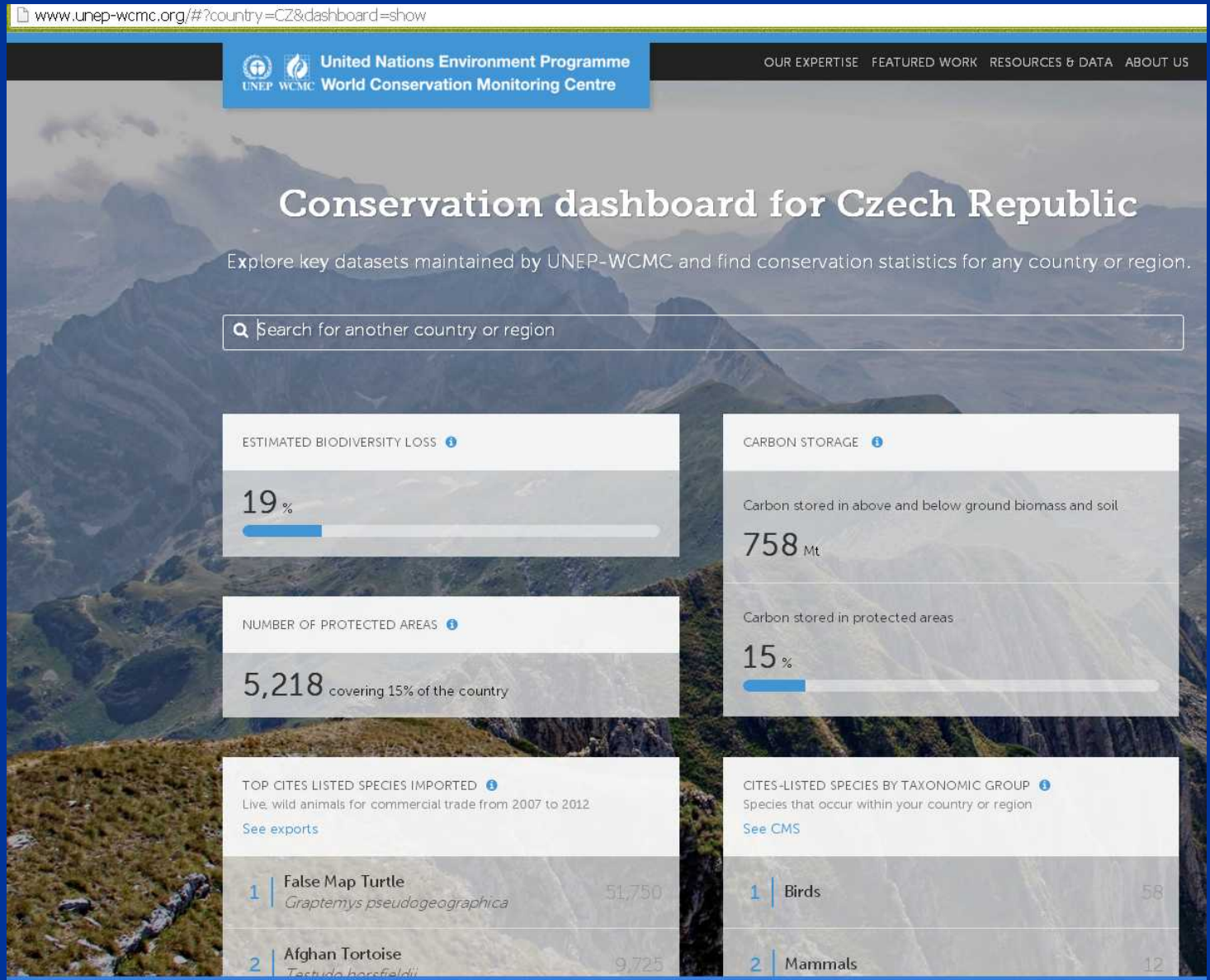
4 External links

Stránka Protected planet - UNEP

Conservation dashboard for Costa Rica

Explore key datasets maintained by UNEP-WCMC and find conservation statistics for any country or region.

🔍 Search for another country or region

ESTIMATED BIODIVERSITY LOSS ⓘ

18%

NUMBER OF PROTECTED AREAS ⓘ

186 covering 21% of the country

TOP CITES LISTED SPECIES IMPORTED ⓘ

Live, wild animals for commercial trade from 2007 to 2012

[See exports](#)

No results

CARBON STORAGE ⓘ

Carbon stored in above and below ground biomass and soil

1,290 Mt

Carbon stored in protected areas

26%

CITES-LISTED SPECIES BY TAXONOMIC GROUP ⓘ

Species that occur within your country or region

[See CMS](#)

1. NP (1,5 %) – 120 000 ha, 87 % lesnatost

2. CHKO (13,77%) – 1 000 000 ha, 54 % lesnatost

3. Přírodní památky, Národní přírodní památky

4 . Přírodní rezervace, Národní přírodní rezervace

NPR 110 – 27 000 ha, 0,36%, 82% lesnatost

PR 770 – 32 000 ha, 0,47%, 44 % lesnatost

NPP 102 – 2500 ha, 0,03%, 59% lesnatost

PP 1180 – 26 000 ha, 0,34%, 70% lesnatost

(ptačí oblasti: 8,79%, EVL: 9,19% .....překryv s ZCHÚ)

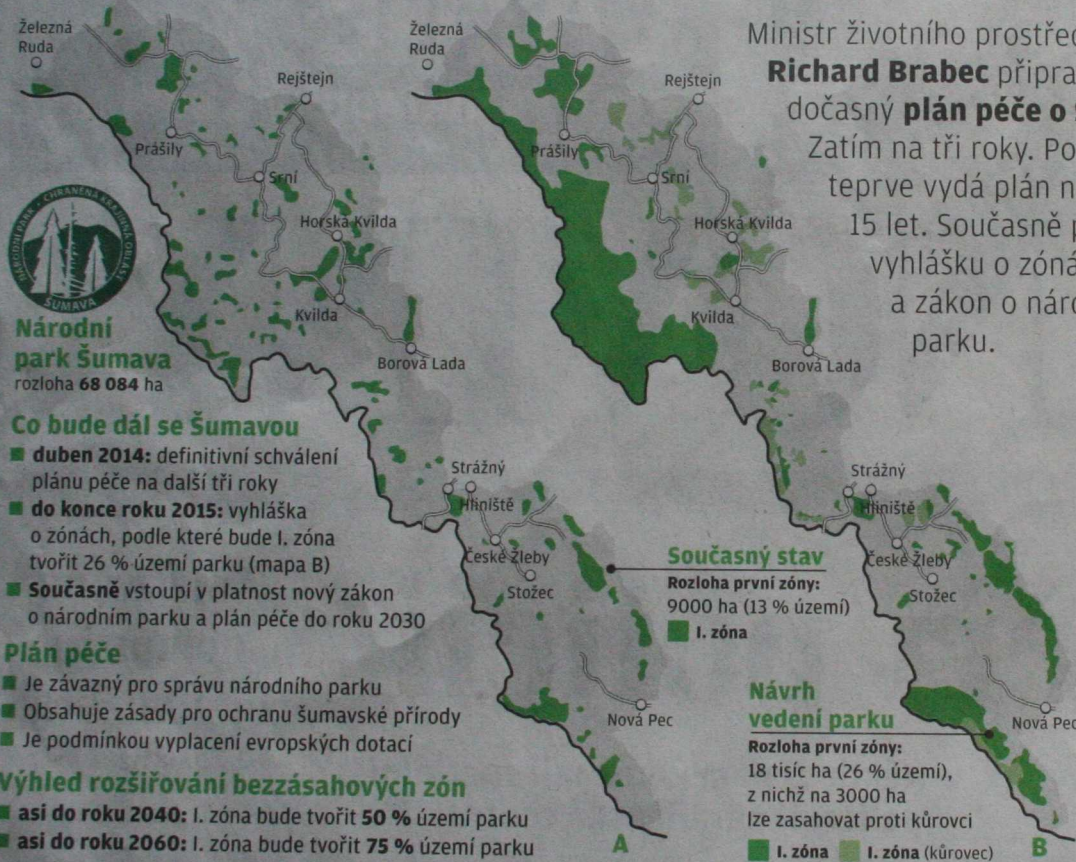
Jen asi 1,51% směřuje k bezzásahovosti

Celkem nějak chráněno (bez PO, EVL).....15,83% území

Přitom 1,5% území ČR devastováno těžbou, další území

zabráno silnicemi, zástavbou, ...

Ministr životního prostředí **Richard Brabec** připravil dočasný **plán péče o Šumavu**. Zatím na tři roky. Potom teprve vydá plán na dalších 15 let. Současně připraví vyhlášku o zónách a zákon o národním parku.

Ministr **Richard Brabec** (vlevo) při nedávné návštěvě Šumavy

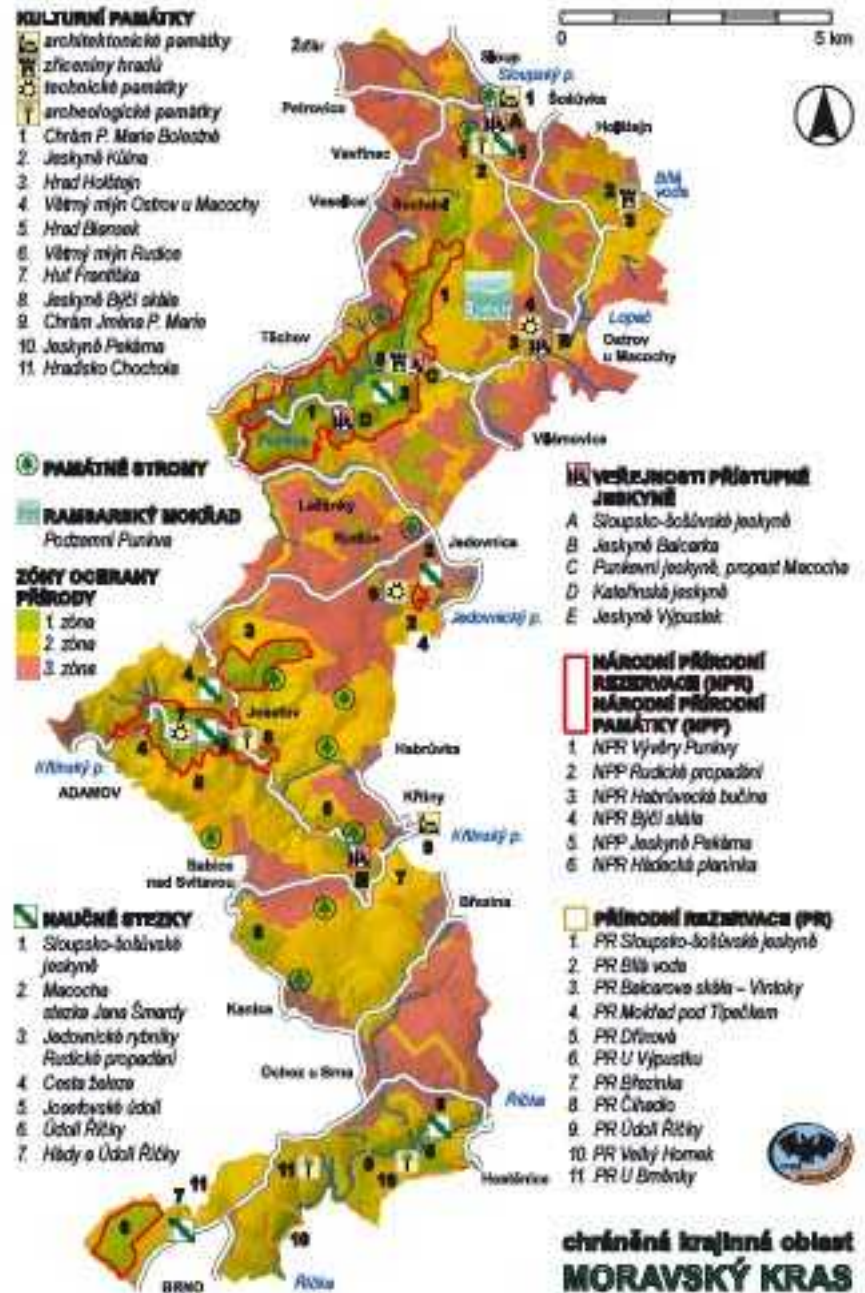
FOTO: MAFRA - SLAVOMÍR KUBEŠ // KOLÁŽ: SIMON / LN

Divočina naláká další turisty

CHKO Moravský kras

Kategorie V podle IUCN

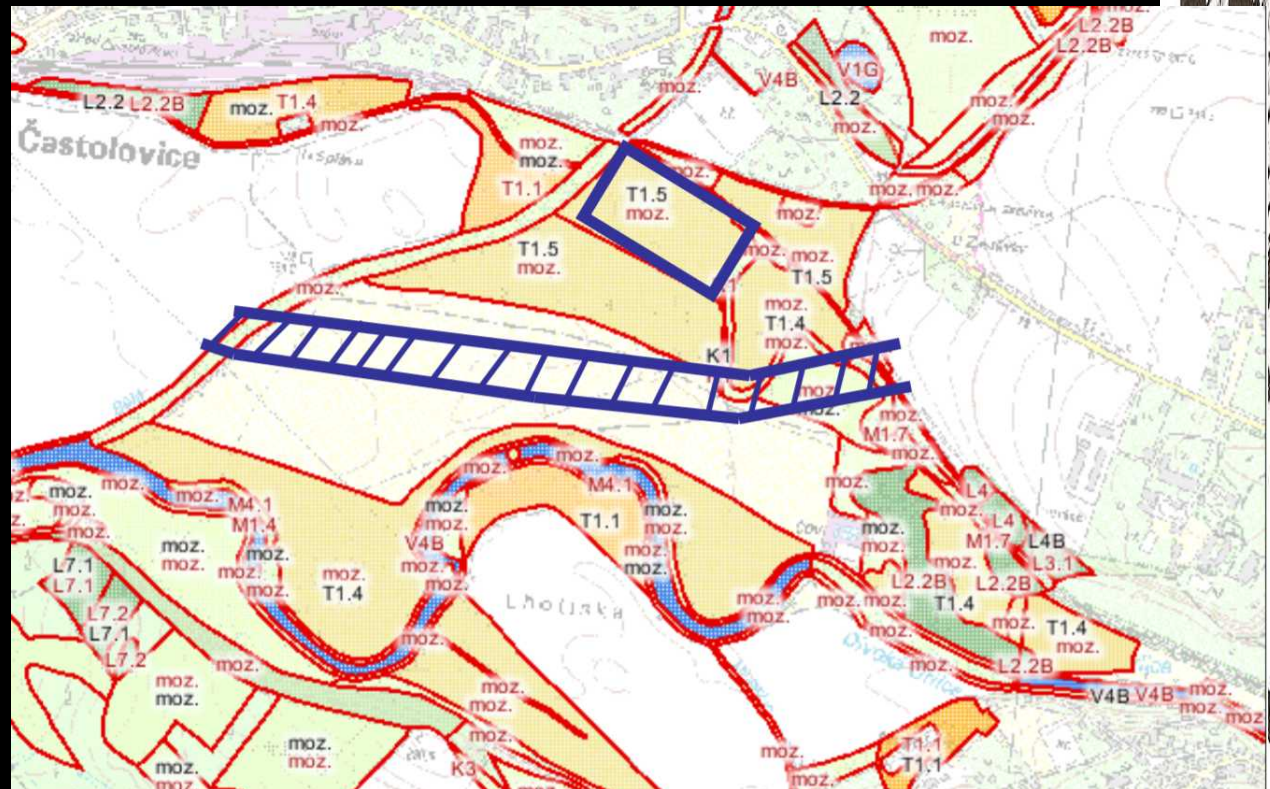
Podíl kategorie II (NP) v evropských zemích

Zastoupení kategorie II (národní parky) v různých evropských zemích v procentech státního území. (Podle World Conservation Monitoring Centre).

Využití krajinné ekologie

- Mapování biotopů

Natura 2000

- **minimální společný základ**
územní ochrany v rámci celé EU
- MS mají právo **chránit i další území** podle svých tradic, potřeb a především zachovalosti své přírody
- **nenahrazuje „národní“ ochranu přírody**, ale doplňuje ji
- sestává z ptačích oblastí a EVL
- **Cíle:**
  - ochrana biodiverzity
  - zajištění trvalé péče o nejhodnotnější části přírody
  - začlenění cenných přírodních fenoménů členských států do celoevropského kontextu v jeden funkční celek
  - prosazení šetrného hospodaření v chráněných územích

Natura 2000

- **minimální společný základ**
územní ochrany v rámci celé EU
- MS mají právo **chránit i další území** podle svých tradic, potřeb a především zachovalosti své přírody
- **nenahrazuje „národní“ ochranu přírody**, ale doplňuje ji
- sestává z ptačích oblastí a EVL
- **Cíle:**
  - ochrana biodiverzity
  - zajištění trvalé péče o nejhodnotnější části přírody
  - začlenění cenných přírodních fenoménů členských států do celoevropského kontextu v jeden funkční celek
  - prosazení šetrného hospodaření v chráněných územích

Další vývoj na mezinárodní úrovni a v ES

○ **Úmluva o ochraně biodiverzity**

- rámcová úmluva
- přijata 1992 na konferenci v Riu
- zavádí ekosystémový přístup
- www.cbd.int
- 190 států a ES

○ **Reakce ES : směrnice o stanovištích**

- Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Směrnice o stanovištích

Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

---

Základní povinnosti MS:

○ Územní ochrana

- navrhnout seznam lokalit , v nichž se vyskytují přírodní stanoviště uvedená v přílohách směrnice,
- předložit seznam Komisi , která pak schválí seznam lokalit významných pro Společenství (*Sites of Community Importance, SCI*)
- příslušný MS je poté povinen **vyhlásit dané lokality jako zvláštní oblasti ochrany** (*Special Areas of Conservation, SAC*)

○ Druhová ochrana

- **přijmout nezbytná opatření** pro vytvoření systému přísné ochrany druhů uvedených v příloze IV

Směrnice o ptácích

Směrnice Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků

- vůbec **první** komunitární opatření v oblasti OCHP
- ochrana ptáků přirozeně se vyskytujících na území MS
- **komplexní ochrana** : všechna vývojová stádia + vejce, hnízda i stanoviště
- **ptačí oblasti** (SPA = *Special Protection Areas*) pro 194 nejvíce ohrožených druhů

Mezinárodní úmluvy a vývoj v ES do roku 1979

- **1971 – Ramsarská úmluva**
  - Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam jako biotopy vodního ptactva
- **1979 – Bernská úmluva**
  - Úmluva o ochraně evropské fauny a flóry a přírodních stanovišť
- **1979 – Bonnská úmluva**
  - Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů
- **Reakce ES: směrnice o ptácích**
  - směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků
  - další opatření týkající se regulace mezinárodního obchodu

Natura 2000 v ČR

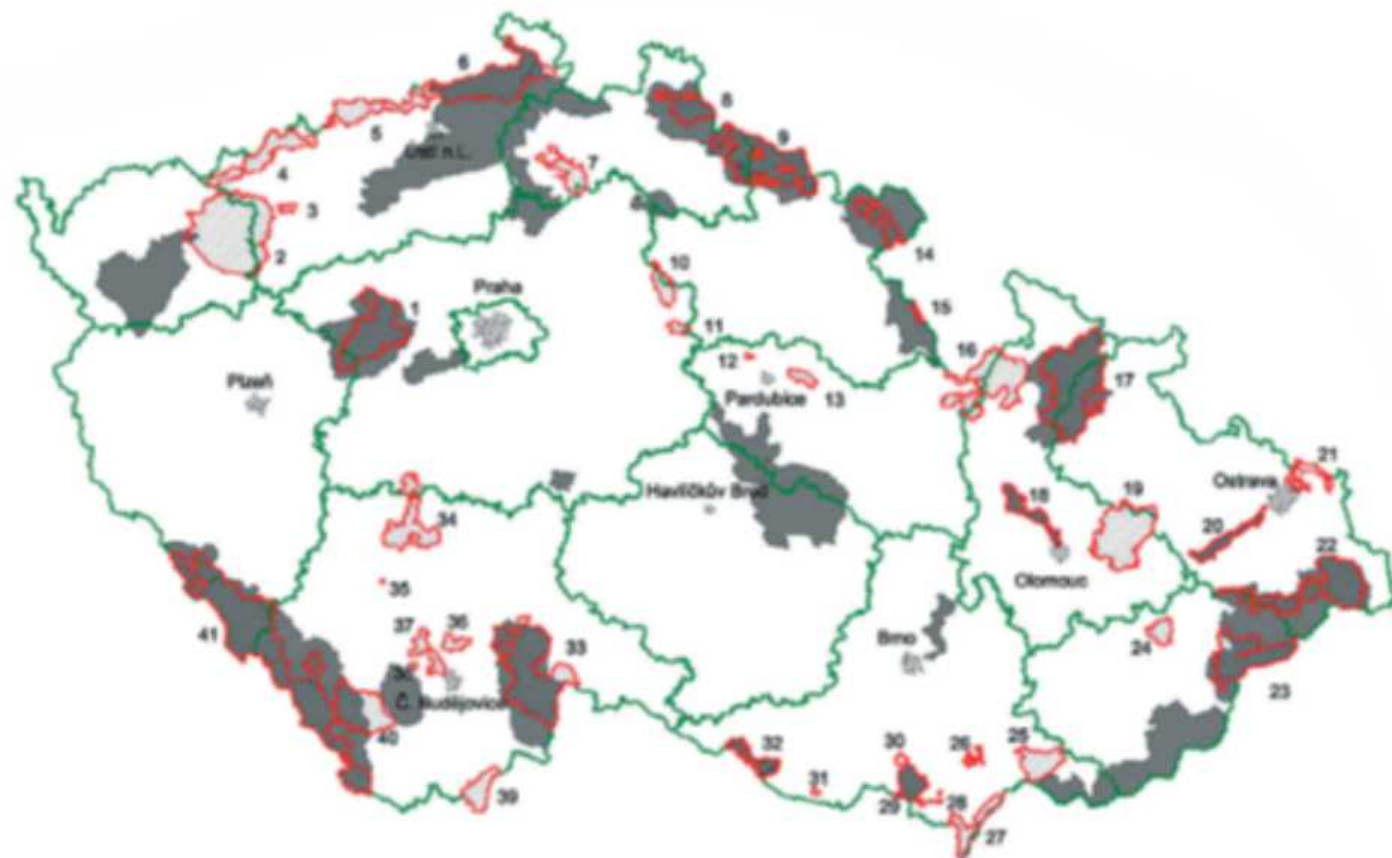
- 41 ptačích oblastí (PO) na 705 389 ha (8,94 % rozlohy ČR)
- 1087 EVL na 785 582 ha (9,96 % rozlohy ČR).
- Natura 2000 = 14,31 % celkové rozlohy ČR.

Ptačí oblasti

- 1 Křivoklátsko
- 2 Doupovská hory
- 3 Vodní nádrž Nechanice
- 4 Novodomská náležiště - Kovářská
- 5 Východní Krušné hory
- 6 Labské pískovce
- 7 Českolabsko - Dokaská pískovce a mokřady
- 8 Jizerské hory
- 9 Křákovsko
- 10 Rožďalovické rybníky
- 11 Žehuňský rybník - Žehuňská obora
- 12 Bohdanečský rybník
- 13 Komárov
- 14 Broumovsko
- 15 Orlické Záhoří
- 16 Králický Sněžník
- 17 Jeseníky
- 18 Libovelské Pomoraví
- 19 Libavá
- 20 Poodří
- 21 Huťmanský stav - Odra - Poodří
- 22 Beskydy
- 23 Horní Vsacko
- 24 Hostýnské vrchy
- 25 Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví
- 26 Hovoransko - Čejkovicko
- 27 Soutok - Tvrdoňsko
- 28 Lednické rybníky
- 29 Pálava
- 30 Střední nádrž Vodního díla Nové Mlýny
- 31 Jaroslavické rybníky
- 32 Počáji
- 33 Třeboňsko
- 34 Údolí Otavy a Vltavy
- 35 Ražabinec
- 36 Hlubocké obory
- 37 Českobudějovické rybníky
- 38 Dehtář
- 39 Novohradské hory
- 40 Boletice
- 41 Šumava

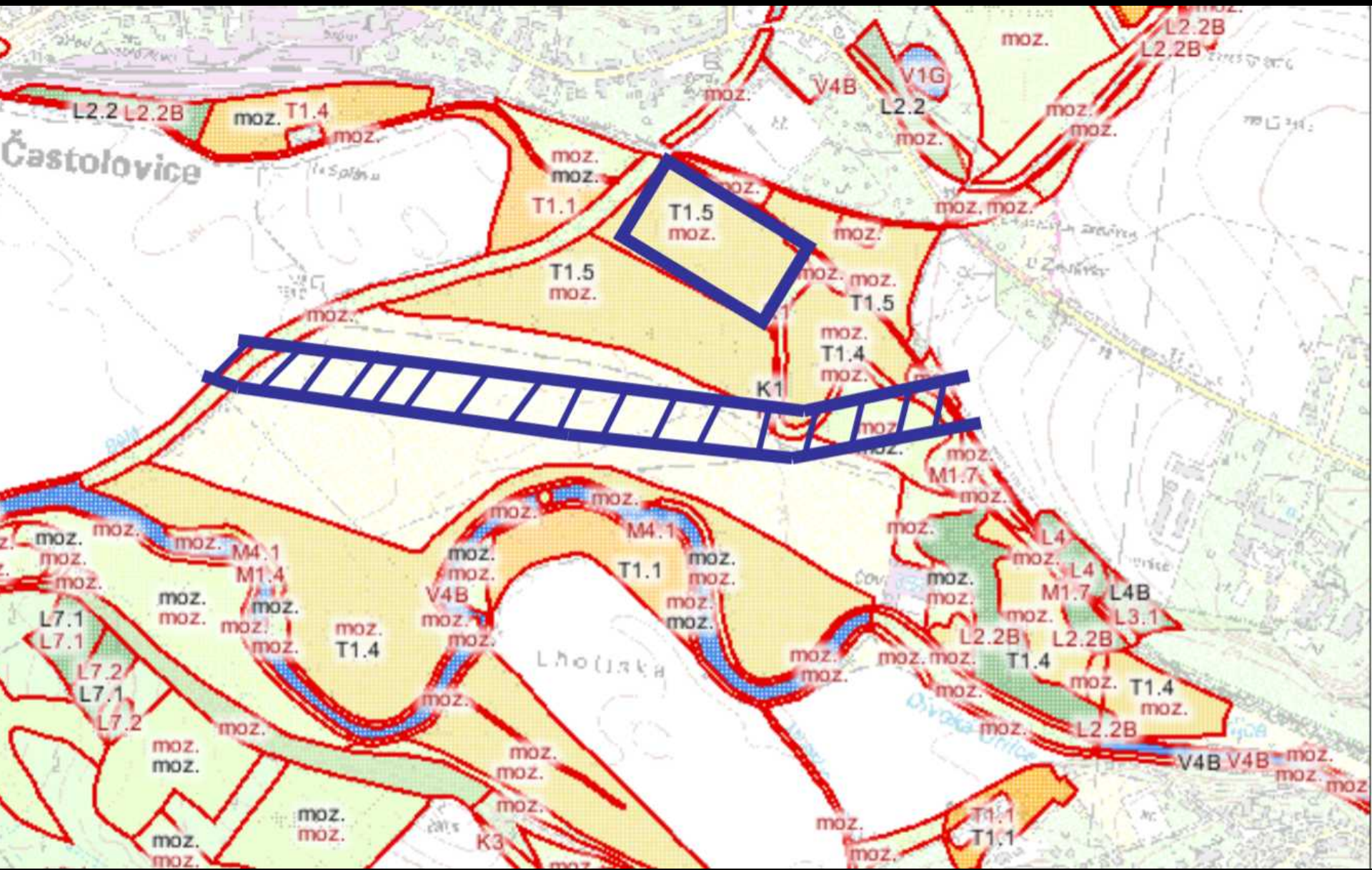

Katalog biotopů České republiky

Milan Chytrý, Tomáš Kučera, Martin Kočí, Vít Grulich, Pavel Lustyk
(editoři)

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY
A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

Častolovice

Lhotička

L2.2 L2.2B

moz. T1.4

T1.1

T1.5

L2.2

L2.2B

T1.5

T1.5

T1.4

K1

M1.7

M4.1

L4

L7.1

L7.2

M1.4

V4B

T1.1

M1.7

L4B

L3.1

T1.4

L2.2B

L2.2B

T1.4

T1.4

L2.2B

V4B

V4B

K3

T1.1

T1.1

Stát	Počet lokalit (such.+mořské)	Rozloha such. l. (km ²)	Rel. rozloha such. l. (%)
Belgie	458	3 870	12,7
Bulharsko	332	37 634	34,0
Česká republika	1 125	11 072	14,0
Dánsko	350	3 849	8,9
Estonsko	561	8 037	17,8
Finsko	1 833	48 758	*14,4
Francie	1 752	68 790	12,6
Irsko	583	9 122	13,0
Itálie	2 549	57 736	19,2
Kypr	61	1 627	**17,6
Litva	488	7 879	12,1
Lotyšsko	325	7 305	11,3
Lucembursko	60	471	18,1
Maďarsko	523	19 939	21,4
Malta	35	41	13,0
Německo	5 266	55 061	15,4
Nizozemí	215	5 725	13,8
Polsko	958	60 782	19,4
Portugalsko	147	19 202	20,8
Rakousko	220	12 324	14,7
Rumunsko	381	42 654	17,9
Řecko	419	35 804	27,1
Slovensko	420	14 141	28,8
Slovinsko	286	7 203	35,5
Španělsko	1 787	137 317	27,2
Švédsko	4 074	57 124	*12,7
Velká Británie	898	17 683	7,3

* Rozloha Finska a Švédska včetně vodních ploch, tedy tak, jak je oficiálně uváděna. EK u Švédska zřejmě počítá s rozlohou vyjma vodní plochu, přitom ve Finsku je pokryto vodními plochami ještě větší území než ve Švédsku

Biotop
FSS MU?

X Biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem (M. Chytrý)

X1 Urbanizovaná území	360
X2 Intenzivně obhospodařovaná pole.....	360
X3 Extenzivně obhospodařovaná pole.....	360
X4 Trvalé zemědělské kultury.....	360
X5 Intenzivně obhospodařované louky.....	360
X6 Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla	360
X7 Ruderální bylinná vegetace mimo sídla	361
X8 Křoviny s ruderálními a nepůvodními druhy	361
X9 Lesní kultury s nepůvodními dřevinami	361
X10 Lesní paseky a holiny.....	362
X12 Nálety pionýrských dřevin	362
X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla.....	363
X14 Vodní toky a nádrže bez ochrannářsky významné vegetace.....	363

Kde
najdeme,
jaká byla
původní
vegetace
na Údolní
ulici v
Brně?

L3.1 Hercynské dubohabřiny

Hercynian oak-hornbeam forests

Natura 2000. 9170 Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests (viz také L3.2 a L3.3B)

CORINE. 41.261 Wood bedstraw oak-hornbeam forests

Pal. Hab. 41.261 Wood bedstraw oak-hornbeam forests, 41.265 Bohemian melampyrum oak-hornbeam forests

EUNIS. G1.A161 Wood bedstraw oak-hornbeam forests, G1.A165 Bohemian oak-hornbeam and oak-lime forests

Fytocenologie. Svaz **Carpinion** Issler 1931 (viz také L3.2, L3.3 a L3.4): *Melampyro nemorosii-Carpinetum betuli* Passarge 1962, *Tilia cordatae-Betuletum pendulae* Passarge 1957, *Stellaria holostea-Tilietum cordatae* Moravec 1964

Potenciální vegetace. 7 Černýšová dubohabřina, 8 Lipová doubrava, 12 Ptačincová lipová doubrava

Lesnická typologie. **1C** Suchá habrová doubrava (kromě 1C1) (viz také L3.4, L6.1, L6.2, L6.4 a L6.5), **1I** Ulehavá habrová doubrava (viz také L6.4), **1S** (Habrová) doubrava na písčích (viz také L3.4, L6.3 a L7.4), **1H** Sprásovaná habrová doubrava (kromě 1H6 a 1H7) (viz také L6.1, L6.2 a L6.4), **1B** Bohatá habrová doubrava (viz také L3.4 a L6.4), **1D** Obohacená habrová doubrava (viz také L3.4 a L6.4), **1V** Vlhká habrová doubrava (viz také L3.4), **1O** Lipová doubrava (viz také L3.4 a L6.4), **1P** Svěží březová doubrava (viz také L3.4 a L7.2), **2X** Dřinová doubrava s bukem (viz také L3.4), **2S** Svěží buková doubrava (viz také L3.3, L6.4 a L7.1), **2H** Hlinitá buková doubrava (viz také L3.3 a L6.4), **2B** Bohatá habrová doubrava s bukem (viz také L3.3 a L6.4), **2D** Obohacená buková doubrava, **2V** Vlhká buková doubrava, **2O** Jedlobuková doubrava (viz také L3.3 a L7.2)

např. *Cornus sanguinea*, *Corylus avellana* a *Lonicera xylosteum*. V bylinném patře jsou zastoupeny mezofilní lesní druhy *Anemone nemorosa*, *Hepatica nobilis*, *Hieracium murorum*, *Lathyrus vernus*, *Melica nutans*, *Poa nemoralis*, *Pulmonaria officinalis* s. l., *Pyrethrum corymbosum* aj. Druhové složení je variabilní podle míry zastínění stromovým patrem, vlhkosti a dostupnosti bází v půdě. Na výslunných svazích v teplejších oblastech se v dubohabřinách vyskytují některé druhy teplomilných doubrav, na bázích svahů a vyšších říčních terasách druhy lužních lesů, na severně orientovaných svazích a ve vyšších pahorka-

Dubohabřina s dubem zimním (*Quercus petraea* agg.) a příměsí habru (*Carpinus betulus*) u Drahan na Drahaně vrahovině (M. Chytrý 2005).

Struktura a druhové složení. Lesy s převahou habru obecného (*Carpinus betulus*), dubu zimního a letního (*Quercus petraea* agg. a *Q. robur*) a častou příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*). Na středním toku Otavy a Blanice v jižních Čechách ve stromovém patře převládají *Quercus robur* a *Tilia cordata*, zatímco *Carpinus betulus* a *Quercus petraea* agg. přirozeně chybějí. Na plošinách vyšších pahorkatin může být v porostech přimíšena jedle (*Abies alba*) a buk lesní (*Fagus sylvatica*). V keřovém patře se vyskytují nižší jedinci dřevin stromového patra a dále

L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy

Ash-alder alluvial forests

Natura 2000. 91E0 * Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) – prioritní stanoviště (viz také L2.1 a L2.4)

CORINE. 44.3 Medio-European stream ash-alder woods

Pal. Hab. 44.3 Middle European stream ash-alder woods

EUNIS. G1.21 Riverine *Fraxinus-Alnus* woodland, wet at high but not at low water

Fytocenologie. Svaz **Alnion incanae** Pawłowski et al. 1928 (viz také L2.1, L2.3 a L5.4): *Pruno padii-Fraxinetum excelsioris* Oberdofer 1953, *Stellaria nemorum-Alnetum glutinosae* Lohmeyer 1957, *Arunco sylvestris-Alnetum glutinosae* Tüxen 1957, *Carici remotae-Fraxinetum excelsioris* Koch ex Faber 1936, *Piceo abietis-Alnetum glutinosae* Mráz 1959. – Svaz **Salicion triandrae** Müller et Görs 1958 (viz také K2.1): *Chaerophyllo hirsuti-Salicetum fragilis* Müller et Görs 1958 p. p. (do L2.2 patří pouze vysokokmenné porosty, zatímco křovitě porosty jsou řazeny do K2.1)

Potenciální vegetace. 1 Střemchová jasanina, místy v komplexu s mokřadními olšinami, 2 Střemchová doubrava a olšina s ostřicí třeslicovitou (*Carex brizoides*), místy v komplexu s mokřadními olšinami a společenstvy rákosin a vysokých ostřic, 3 Smrková olšina

Lesnická typologie. **1T9** Smrková olšina, **1G1** Vrbová olšina lužní, **2L** Potoční luh, **3L** Jasanová olšina, **3U1** Javorová jasanina bršlicová na hlinitém deluviu, PLO 36, a v úžlabinách, PLO 37 (viz také L4), **5L** Montánní (jasanová) olšina

Struktura a druhové složení. Porosty tvořené dominantní olší lepkavou (*Alnus glutinosa*) nebo jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) s příměsí dalších listnáčů, zejména *Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Prunus padus* subsp. *padus* a *Ulmus glabra*. V nižších nadmořských výškách se jako příměs vyskytují také *Acer campestre*, *Carpinus*

Údolní olšina s bledulí jarní (*Leucojum vernum*) v údolí Chlébského potoka u Nedvědice na Žďársku (M. Chytrý 2003).

Natura 2000. 9180 * *Tilio-Acerion* forests of slopes, screes and ravines – prioritní stanoviště

CORINE. 41.42 Hercynian slope forests, 41.45 Thermophilous Alpine and peri-Alpine mixed lime forests

Pal. Hab. 41.42 Hercynian slope forests; 41.45 Thermophilous Alpine and peri-Alpine mixed lime forests

EUNIS. G1.A42 Hercynian slope forests, G1.A45 Thermophilous Alpine and peri-Alpine mixed *Tilia* forests

Fytocenologie. Svaz *Tilio-Acerion* Klika 1955: *Aceri pseudoplatani-Carpinetum betuli* Klika 1941, *Lunario redivivae-Aceretum* Schlüter in Grüneberg et Schlüter 1957, *Phyllitido scalopendrii-Fraxinetum excoelsioris* Schwickerath 1938, *Arunco sylvestris-Aceretum pseudoplatani* Moor 1952, *Mercuriali perennis-Fraxinetum excoelsioris* (Klika 1942)

Husová in Moravec et al. 1982, *Seslerio albicanis-Tiletum cordatae* Chytrý et Sádlo 1997

Potenciální vegetace. 13 Suťové a raklinové lesy kolinních až montánních poloh

Lesnická typologie. **1J** Habrová javořina, **1A** Javorohabrová doubrava (kromě 1A9, PLO 35), **2A** Javorobuková doubrava (viz také L6.4), **3J** Lipová javořina, **3U** Javorová jasanina (viz také L2.2), **5J** Suťová (jilmojasanová) javořina, **SU** Vlhká jasanová javořina, **6J** Suťová jilmovosmrková javořina

Struktura a druhové složení. Stromové patro suťových lesů je druhově bohatší než u jiných typů mezofilních listnatých lesů. Převládají v něm rychle rostoucí dřeviny, jako jsou javory (*Acer platanoides*

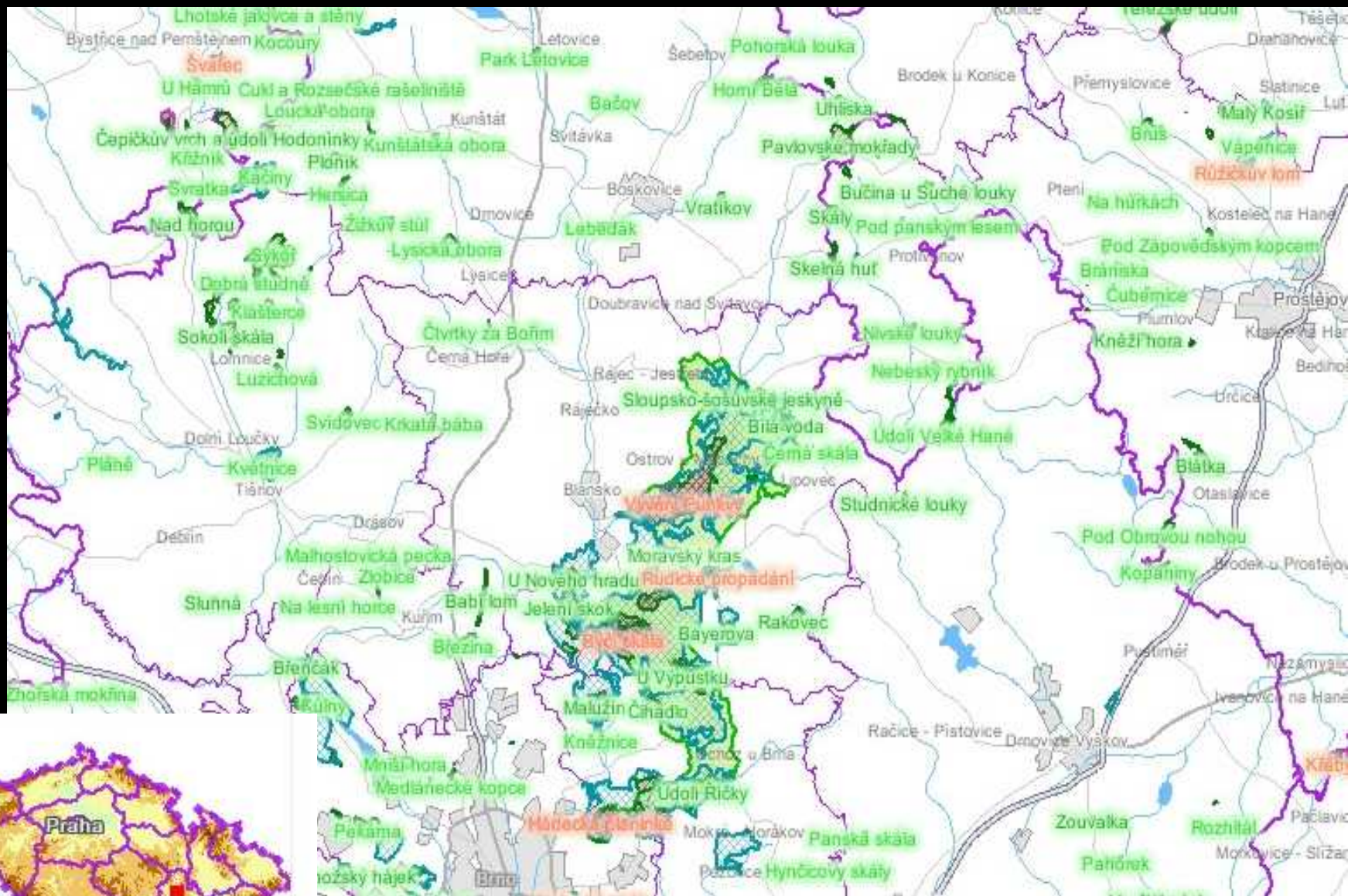

T1.1 Mezofilní ovsíkové louky

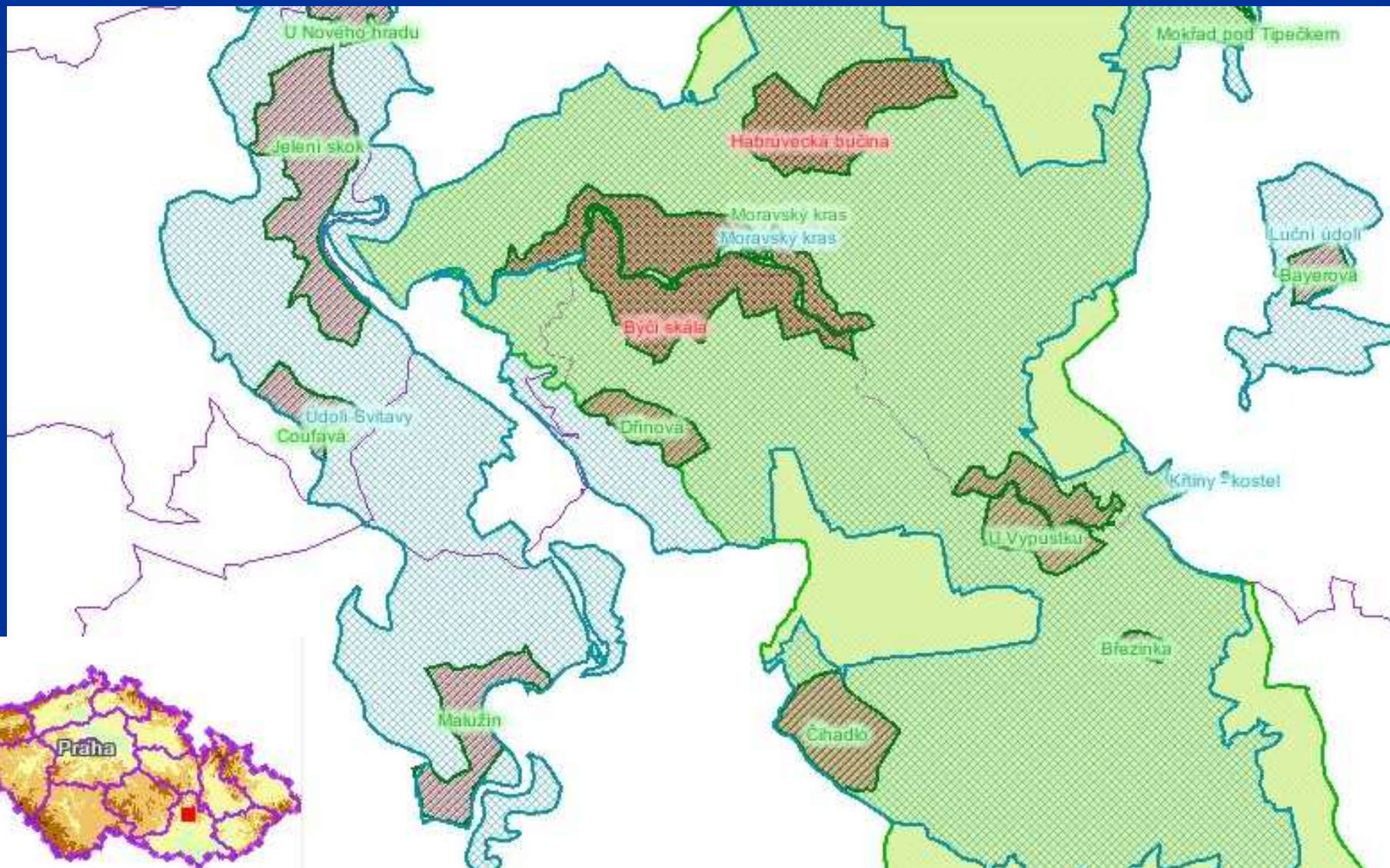
Ovsíková louka s kopretinou irkutskou (*Leucanthemum ircutianum*), jetelem lučním (*Trifolium pratense*) a svízelem bílým (*Galium album*) v Brně-Řečkovících (M. Chytrý 2010).

7.1. Zřizování chráněných území

Využití krajinné ekologie

- Migrační koridory

Ochrana migračních koridorů má velký význam i hospodářský, šelmy redukují býložravce. Tak jako škodí kůrovec na plantáži smrku, škodí i prasata v polní monokultuře a přikrmovány v lese

Vlk v Česku

Zhruba 70 vlků se nyní pohybuje v Česku. Většinou jde o příhraniční oblasti.

98 procent

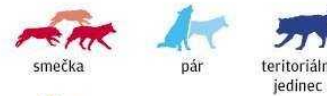
potravy vlka tvoří spárkatá zvěř, tedy jeleni, daňci, srnci, mufloni nebo divoká prasata

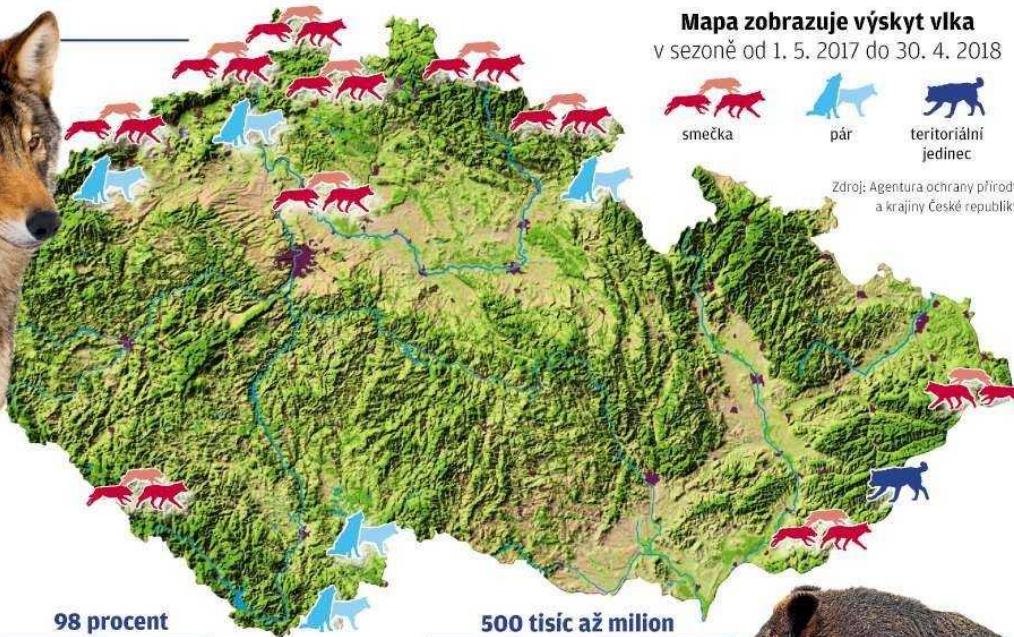
267 ovcí napadených vlkem odškodnila loni Agentura ochrany přírody a krajiny, vyplatila 1,5 milionu korun

7 miliard korun ročně je jeden z odhadů škod napáchaných zvěří v českých lesích

Mapa zobrazuje výskyt vlka v sezoně od 1. 5. 2017 do 30. 4. 2018

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

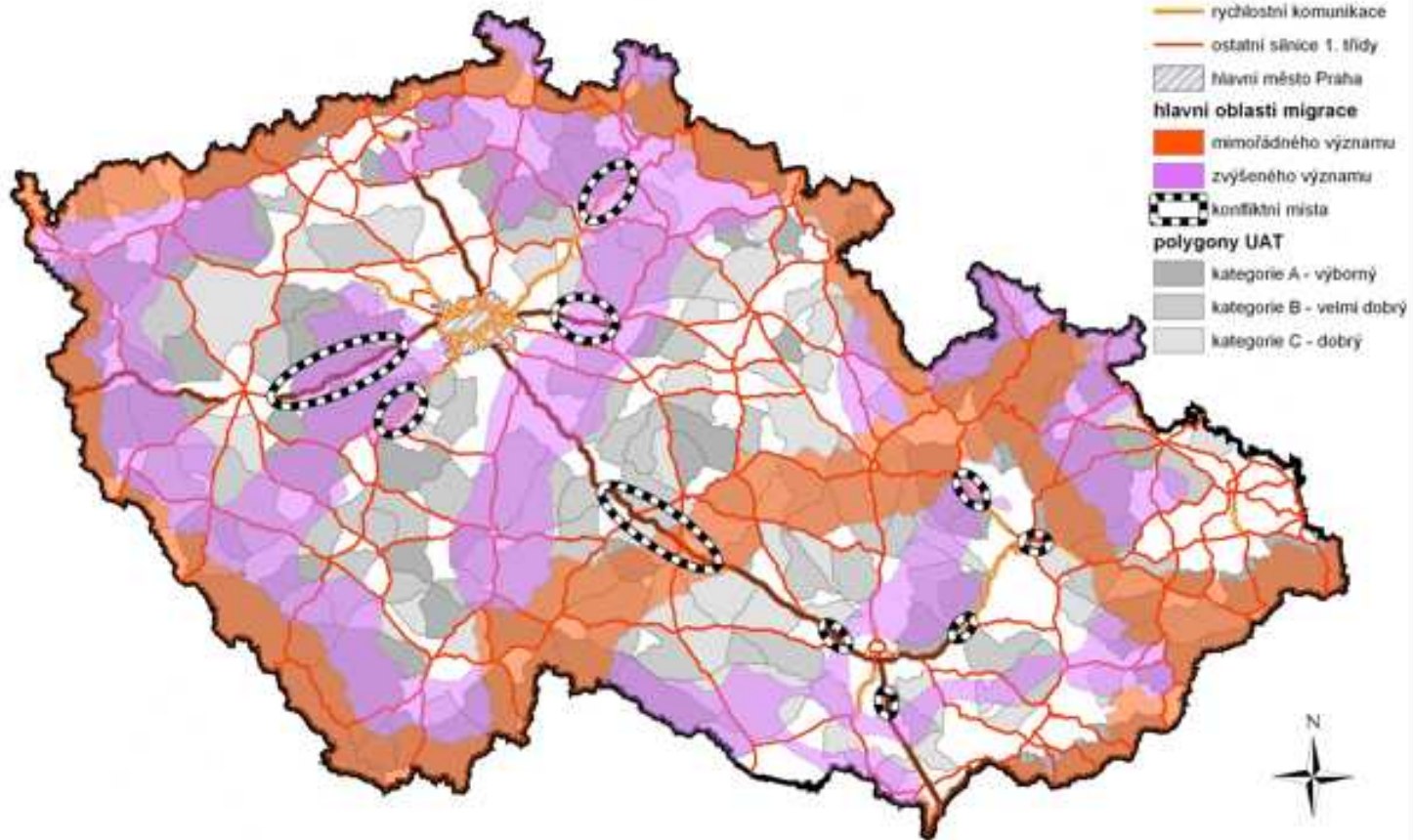
500 tisíc až milion

divočáků je nyní v Česku, normované stavy jsou přitom 11 tisíc

Foto Shutterstock / Šk

Kontakt polygonů UAT s oblastmi migrace velkých savců

Ministerstvo životního prostředí

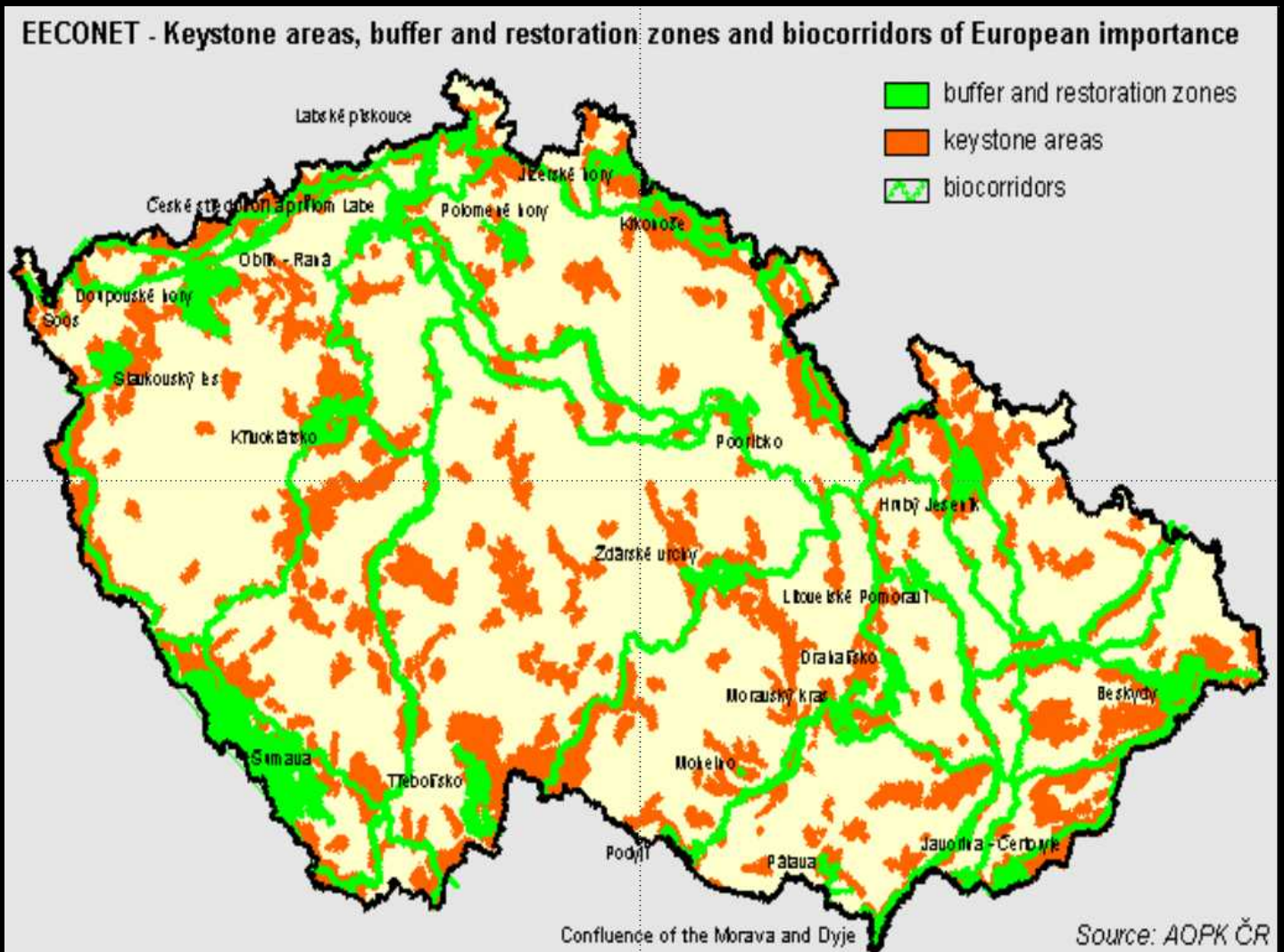
INSTITUT ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A VODNÍHO ZDROJŮ

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
kilometry

Ekologické sítě

VaV SP/2D4/36/08 „Koridory“

**VYHODNOCENÍ MIGRAČNÍ PROPUSTNOSTI
KRAJINY PRO VELKÉ SAVCE A NÁVRH
OCHRANNÝCH A OPTIMALIZAČNÍCH OPATŘENÍ**

VÚKOZ, Průhonice

EVERNIA, Liberec

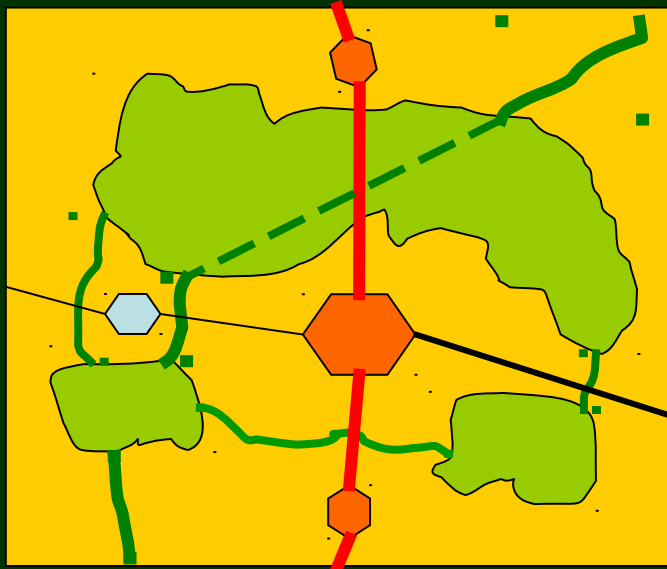
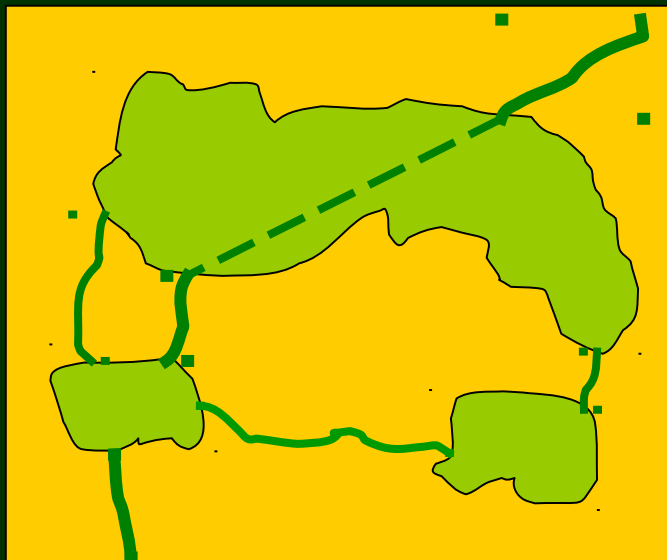
AOPK ČR, Praha

Širší kontext projektu

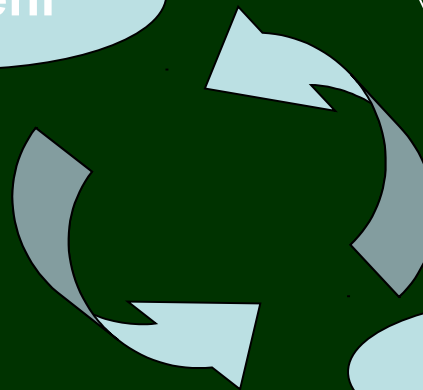

Přírodní a antropogenní síť v krajině

přírodní ekosystémy
x
antropogenní bariéry

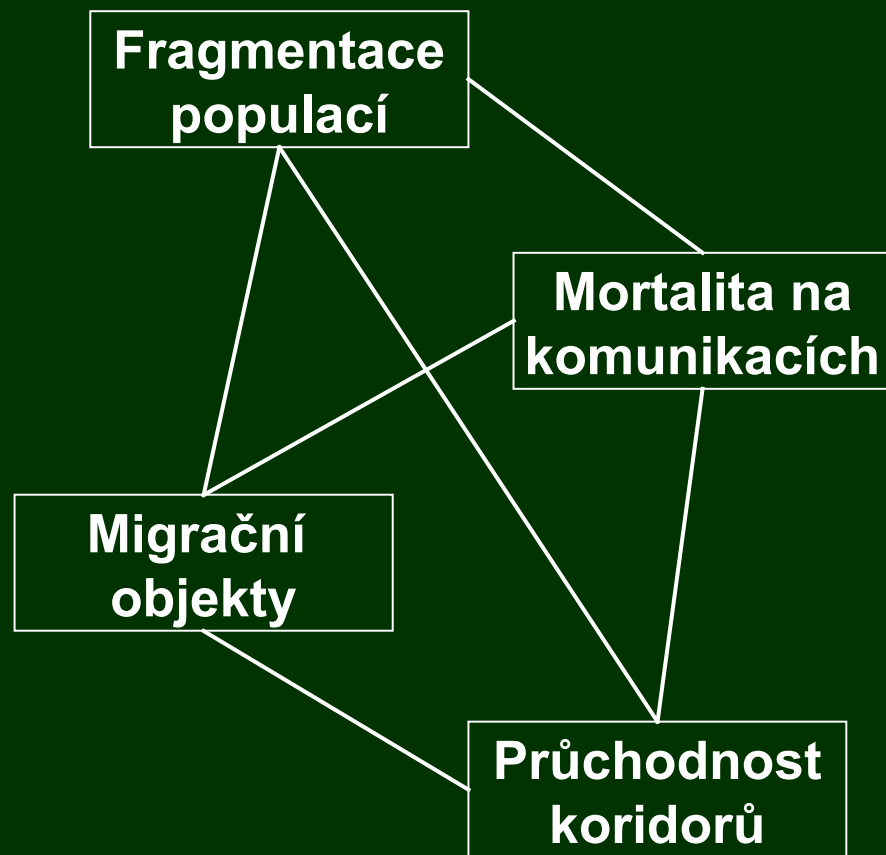
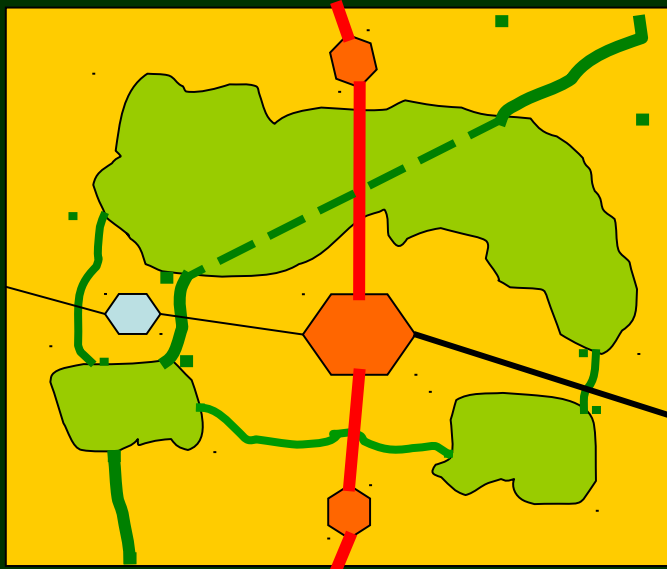
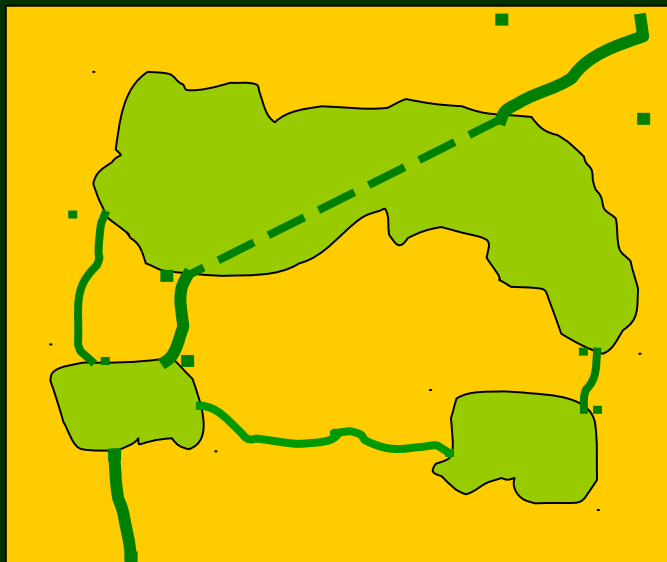
osídlení

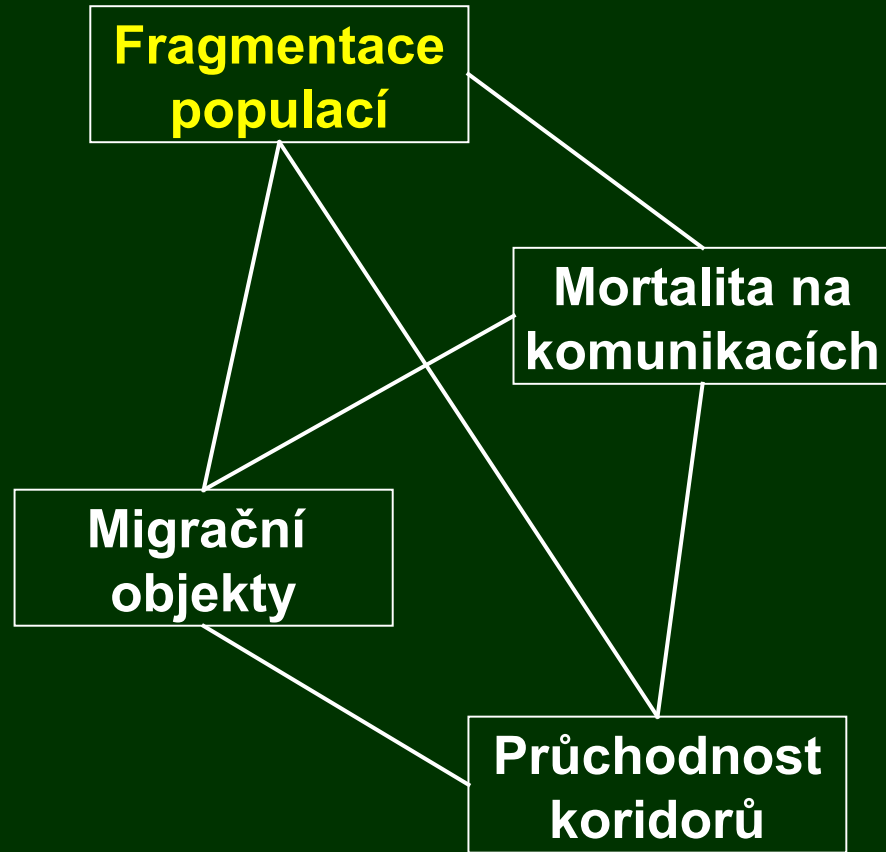
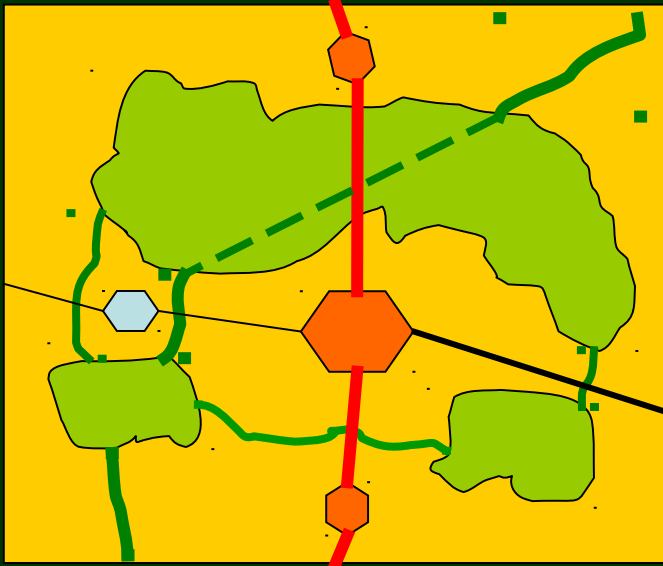
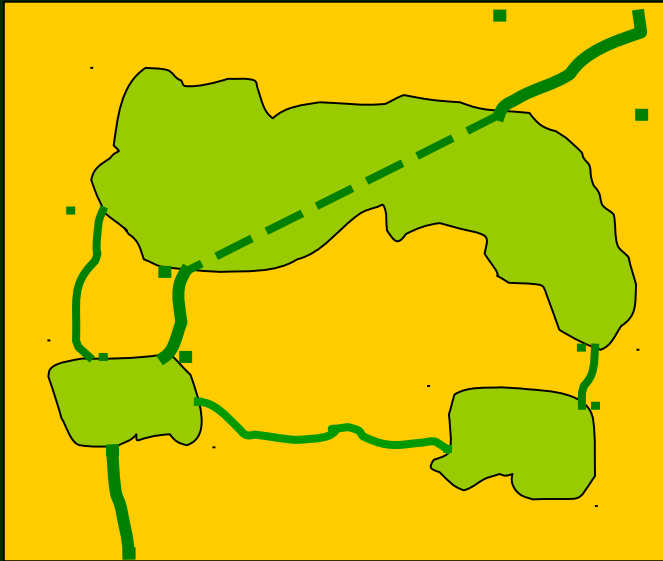
doprava

Přírodní a antropogenní síť v krajině

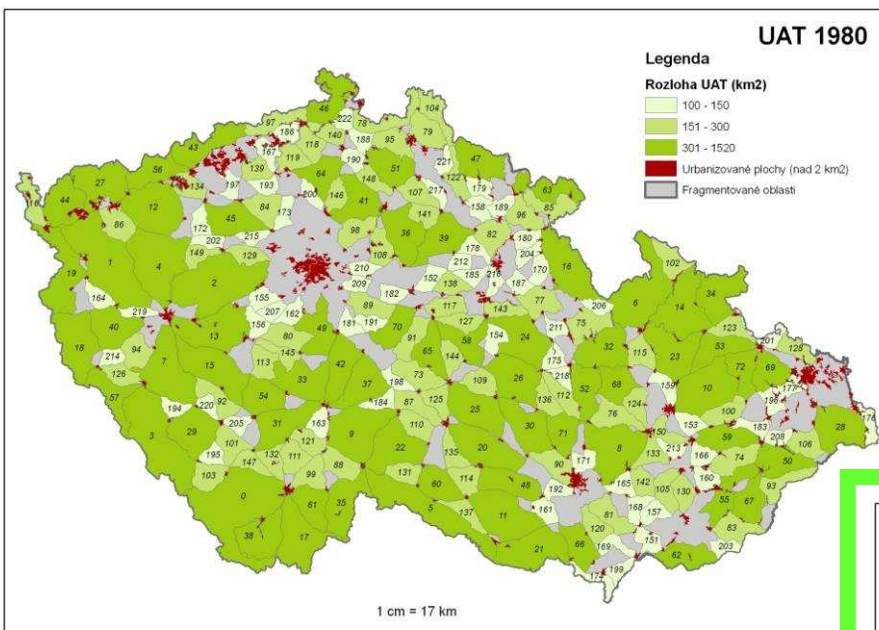

Fragmentace populací

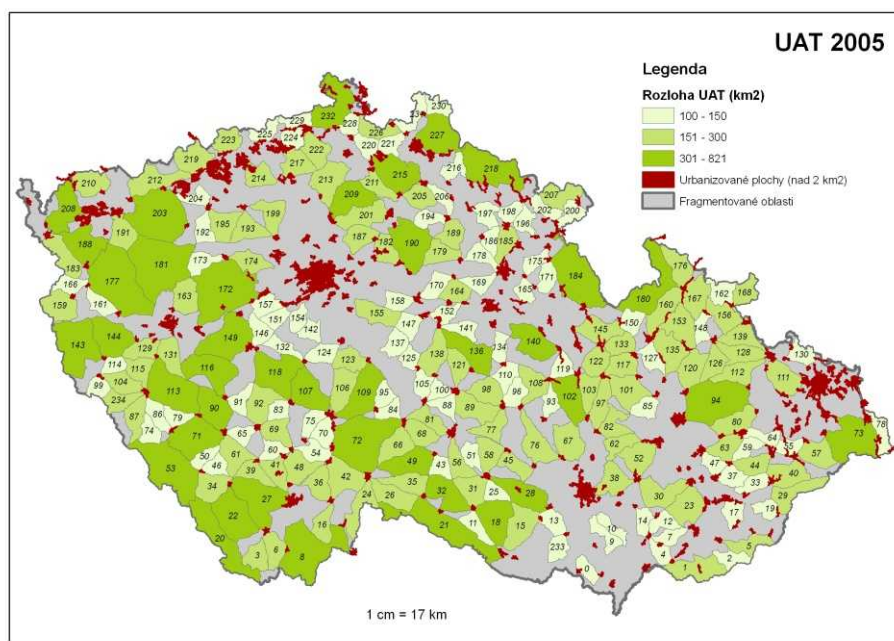

Vývoj fragmentace krajiny: 1980 - 2005

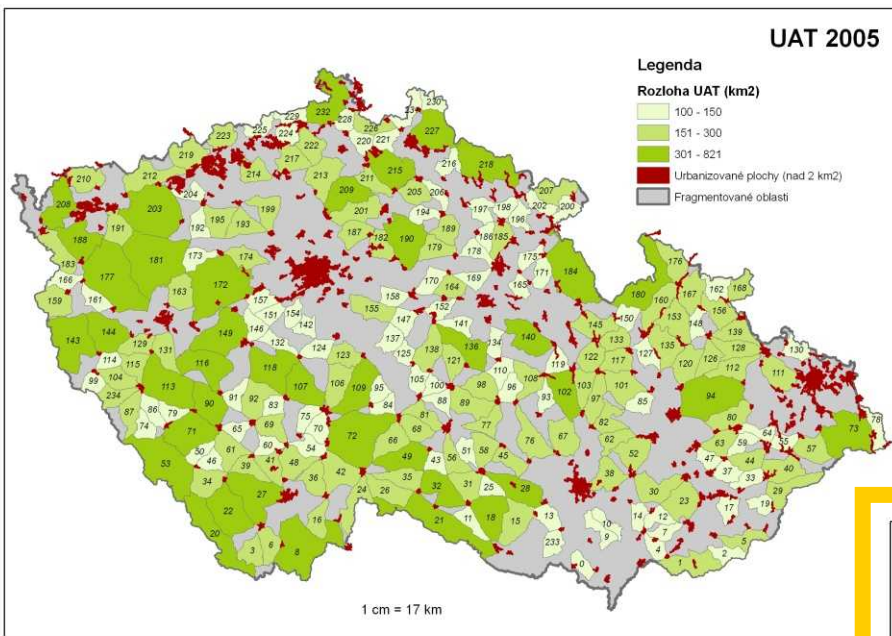

25 let

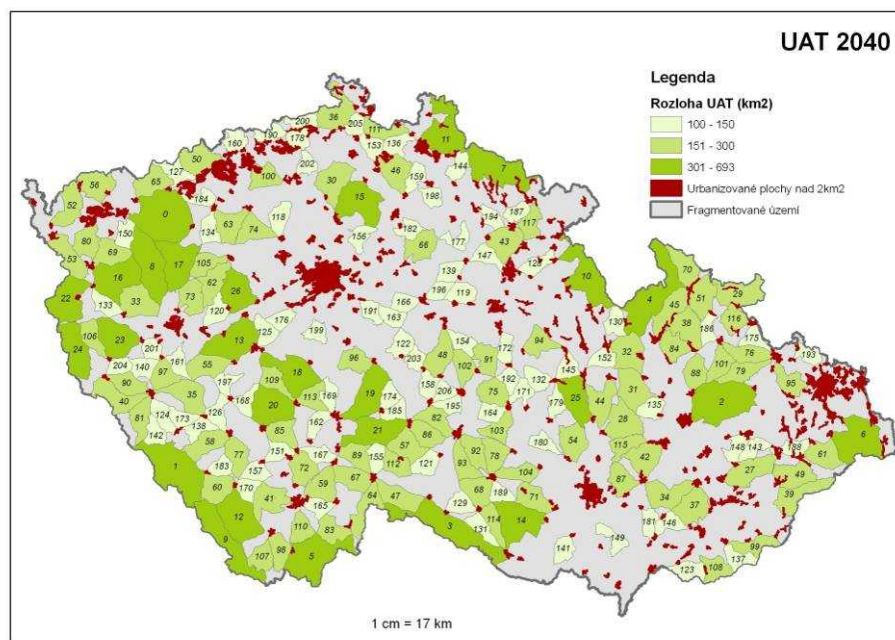
**pokles podílu
nefragmentovaných oblastí:
84 → 63 % rozlohy ČR**

Prognóza vývoje fragmentace do r. 2040

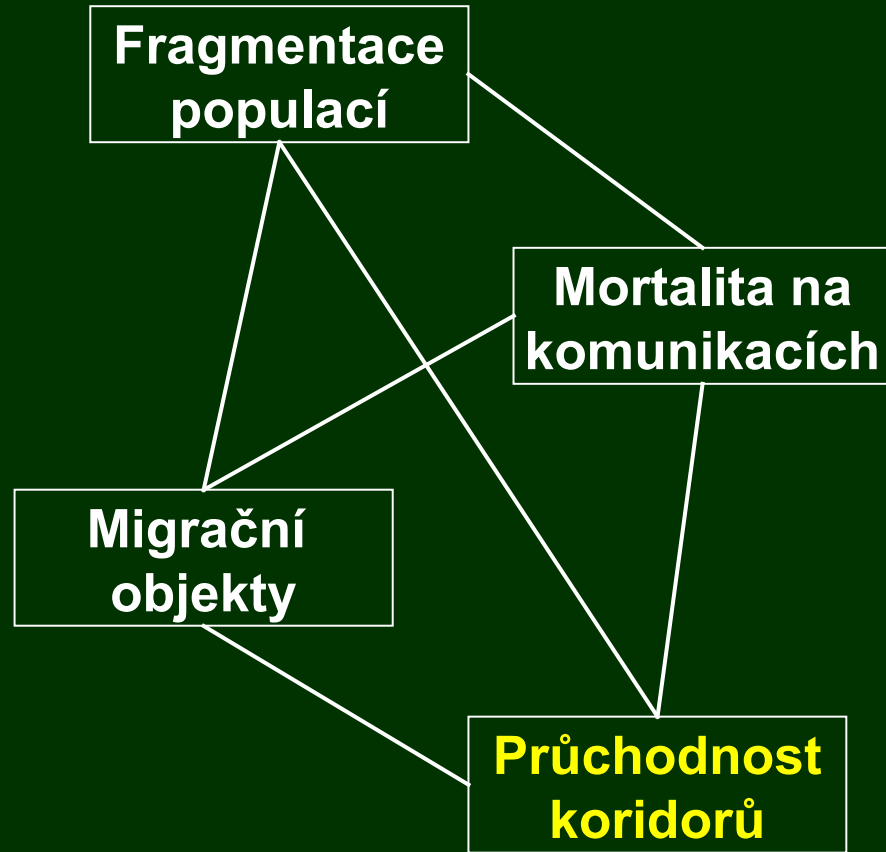
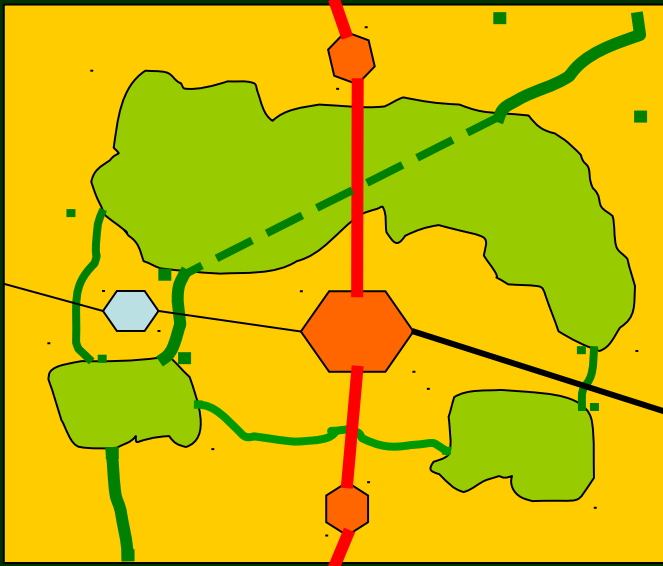
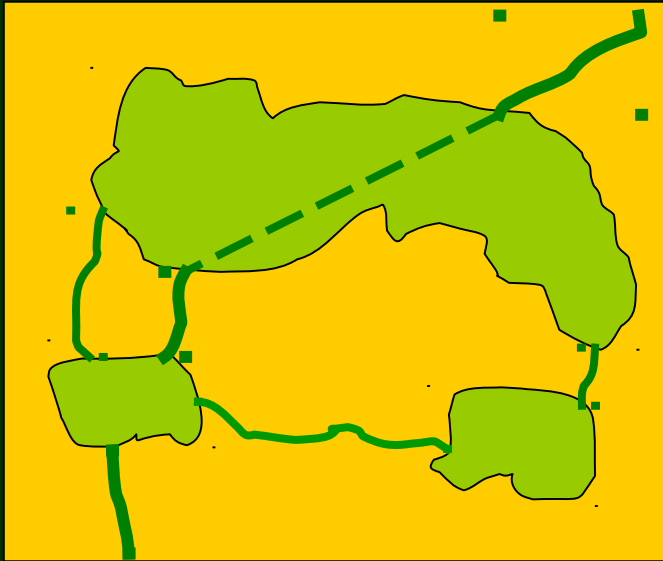

Prognóza je založena na
dopravním modelu
Ředitelství silnic a dálnic

Průchodnost koridoru

Základní koncepce řešení

Problematika fragmentace

Zachování biotopů

Přerušování biokoridorů

Základní koncepce řešení

Hierarchický přístup:

**Migračně významná
území (MVÚ)**

**Dálkové migrační
koridory (DMK)**

Migrační trasy

Základní koncepce řešení

Hierarchický přístup:

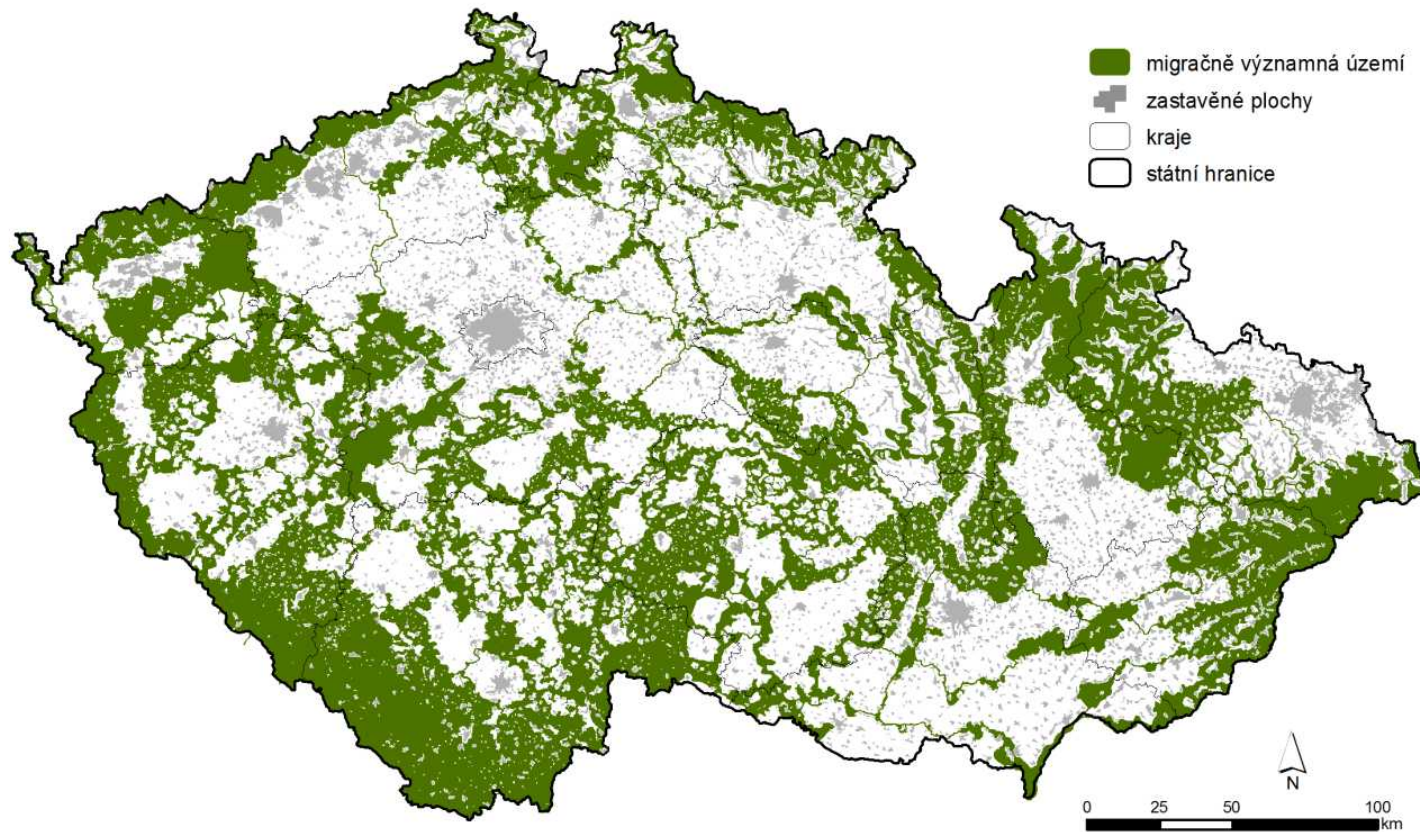
Migračně významná
území (MVÚ)

Dálkové migrační
koridory (DMK)

Migrační trasy

Ochrana prostoru
pro **stálý výskyt i pro migraci**

Migračně významná území

Základní koncepce řešení

Hierarchický přístup:

Migračně významná
území (MVÚ)

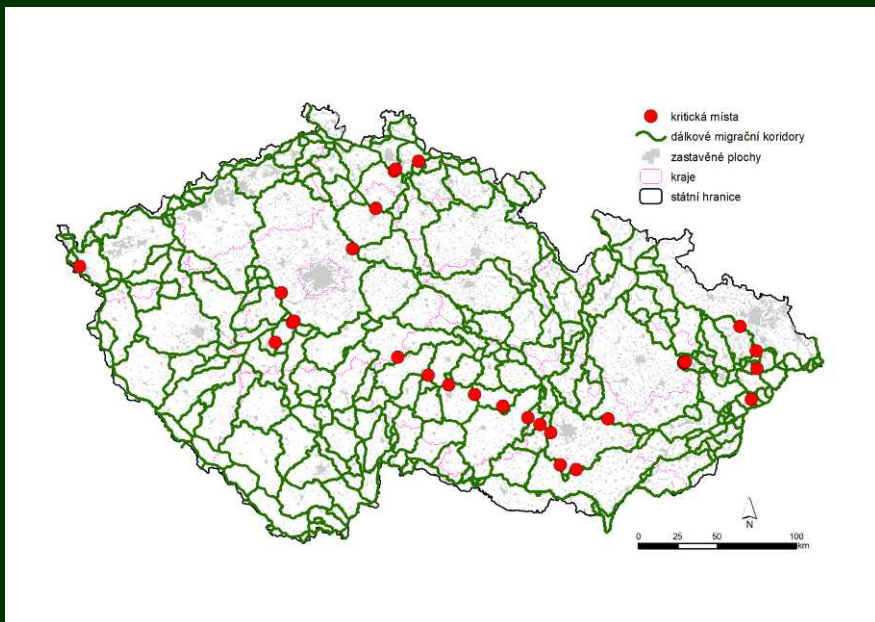
Dálkové migrační
koridory (DMK)

Migrační trasy

Ochrana prostoru
pro **stálý výskyt i pro migraci**

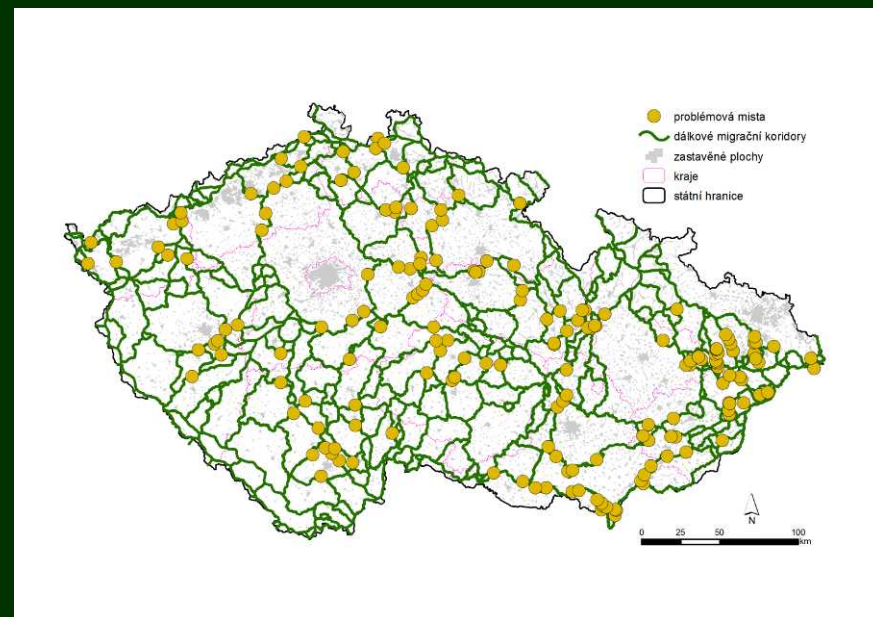
Ochrana prostoru pro zachování
minimální průchodnosti krajiny

Dálkové migrační koridory

DMK s problémovými místy

DMK s kritickými místy

Základní koncepce řešení

Hierarchický přístup:

Migračně významná
území (MVÚ)

Ochrana prostoru
pro **stálý výskyt i pro migraci**

Dálkové migrační
koridory (DMK)

Ochrana prostoru pro zachování
minimální průchodnosti krajiny

Migrační trasy

Konkrétní **technické řešení**
kritických a problémových míst

Technické podmínky Ministerstva dopravy

TP 180

MINISTERSTVO DOPRAVY
ODBOR POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC

MIGRAČNÍ OBJEKTY PRO ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÁLNIC A SILNIC PRO VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHY

I

TECHNICKÉ PODMÍNKY

Schváleno MD – OPK čj. 413/06-120-RS/2 ze dne 27.7.06
s účinností od 1. srpna 2006, ev. č. TP 180

Migrační studie

= ŘEŠENÍ MIGRACE V KAŽDÉM STUPNI PŘÍPRAVY

1. KONCEPCE

STRATEGICKÁ M.S.

2. EIA

RÁMCOVÁ M.S.

3. DÚR

DETAILNÍ M.S.

Výstupy projektu

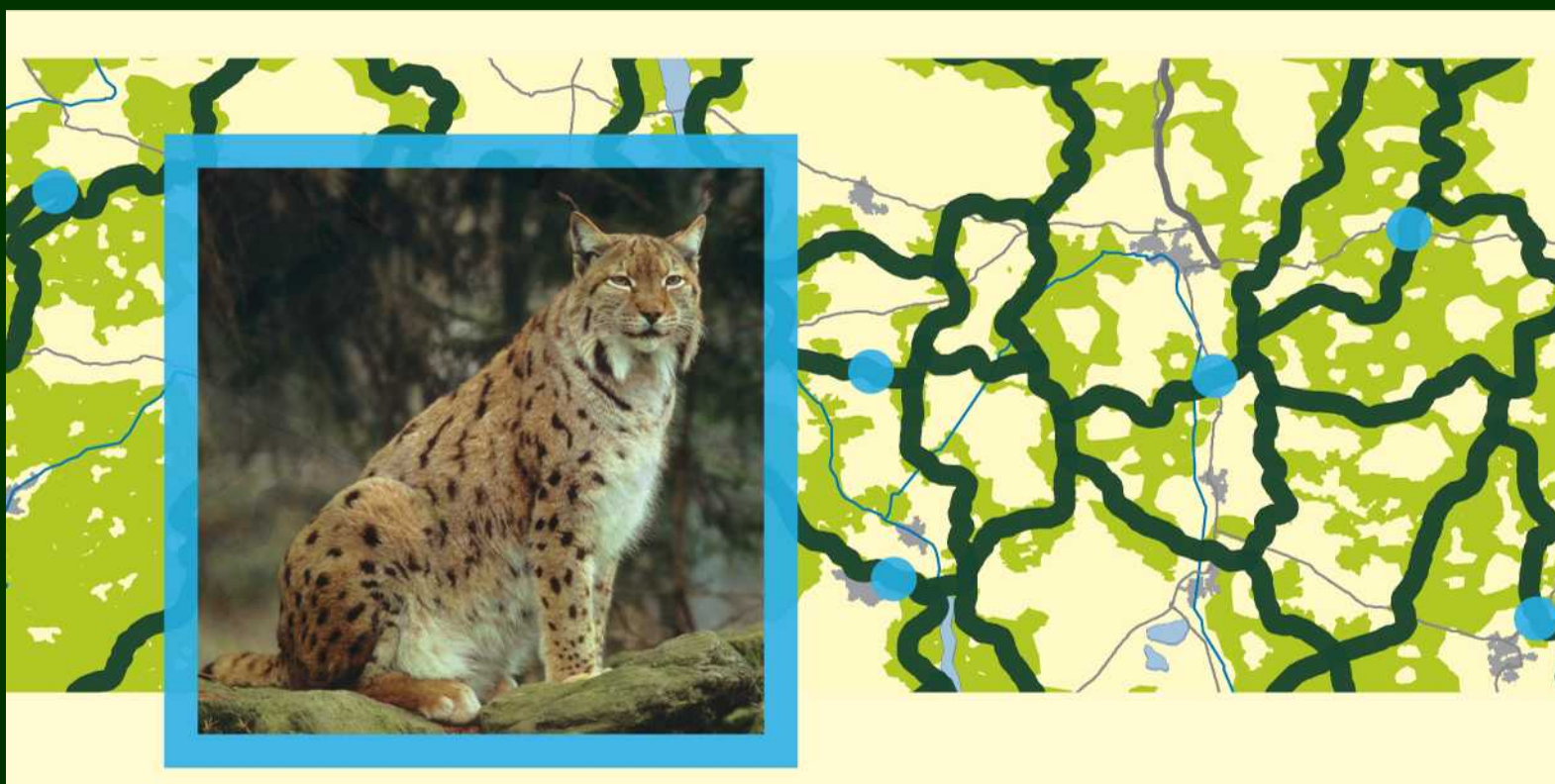

**Souhrnná
publikace**

**OCHRANA
PRŮCHODNOSTI KRAJINY
PRO VELKÉ SAVCE**

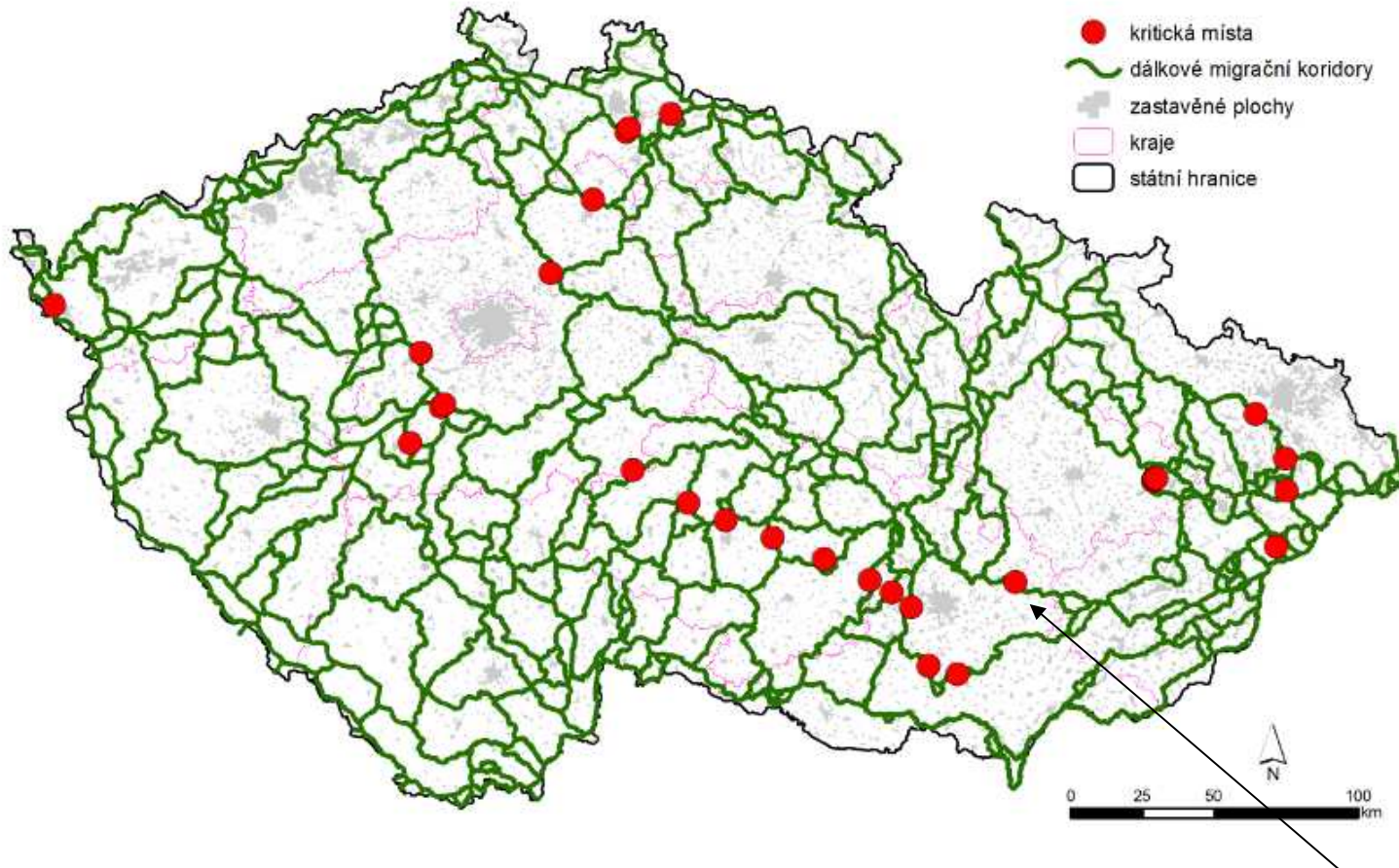

Přehledná mapa

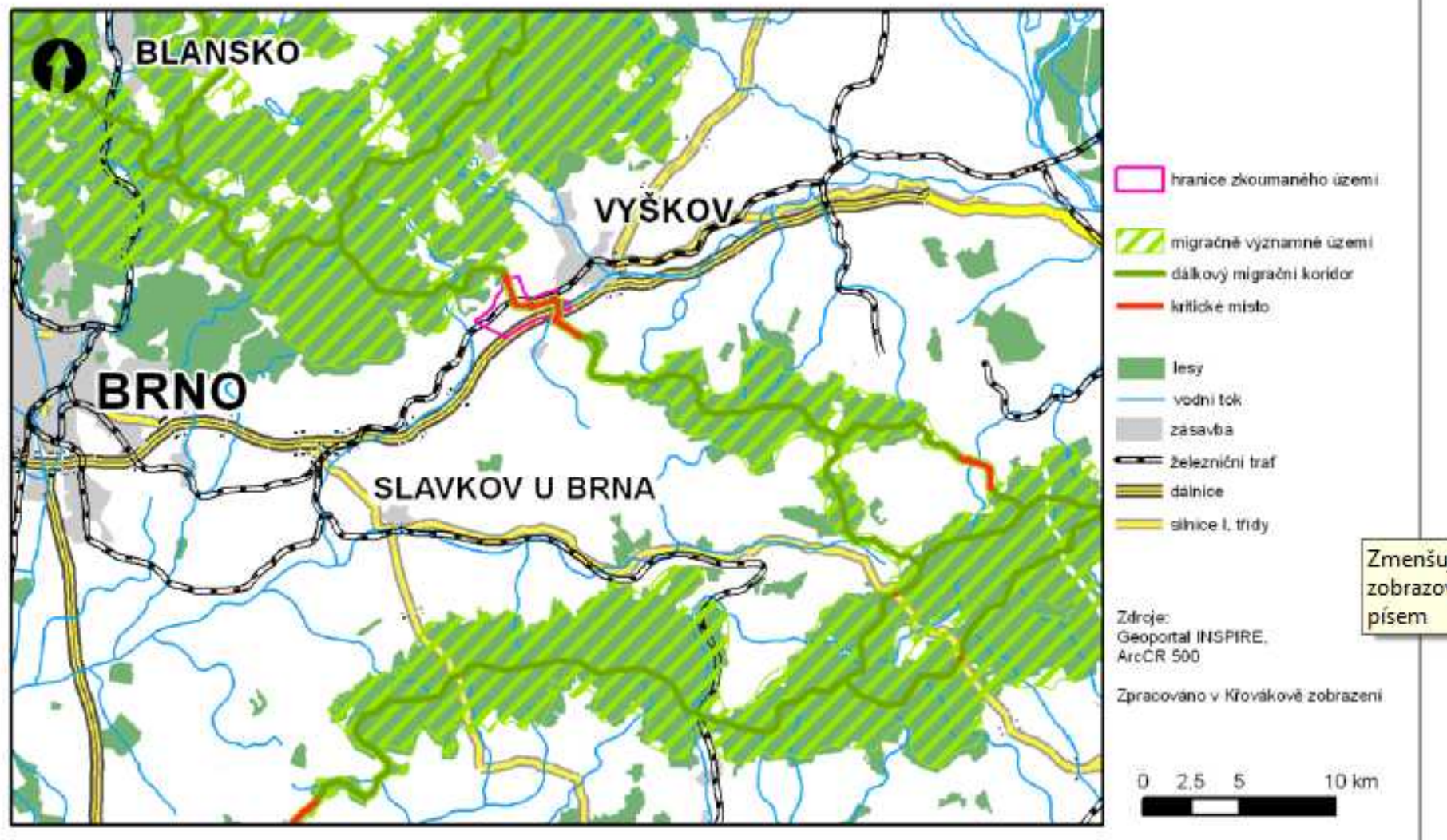
Vyškovské kritické místo

DMK s kritickými místy

OCHRANA PRŮCHODNOSTI KRAJINY PRO VELKÉ SAVCE

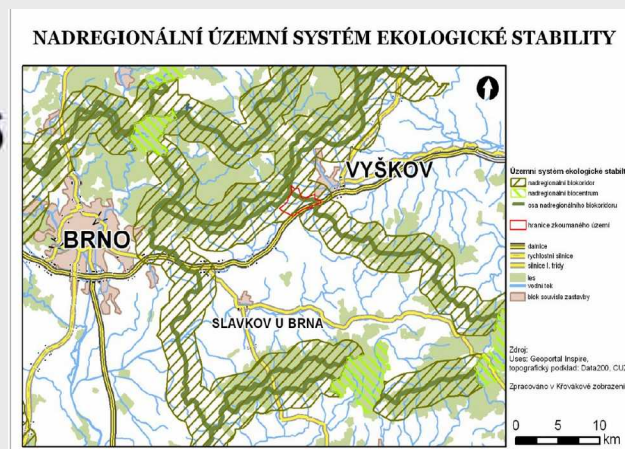
Optimalization of ecological network near Vyskov due to biota migration to the Dražanská highland

Diploma thesis

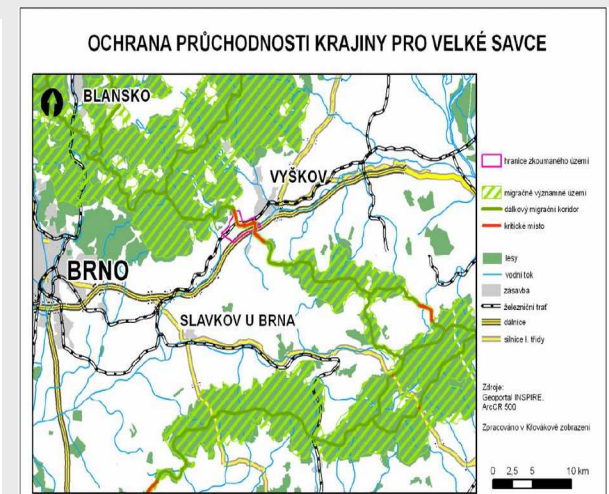
EUFO

2015/2016

Mendel
University
in Brno

Martin Foltánek, GÚ PFF MU Brno, 2011

Martin Foltánek, GÚ PFF MU Brno, 2011

Placement of Study Area

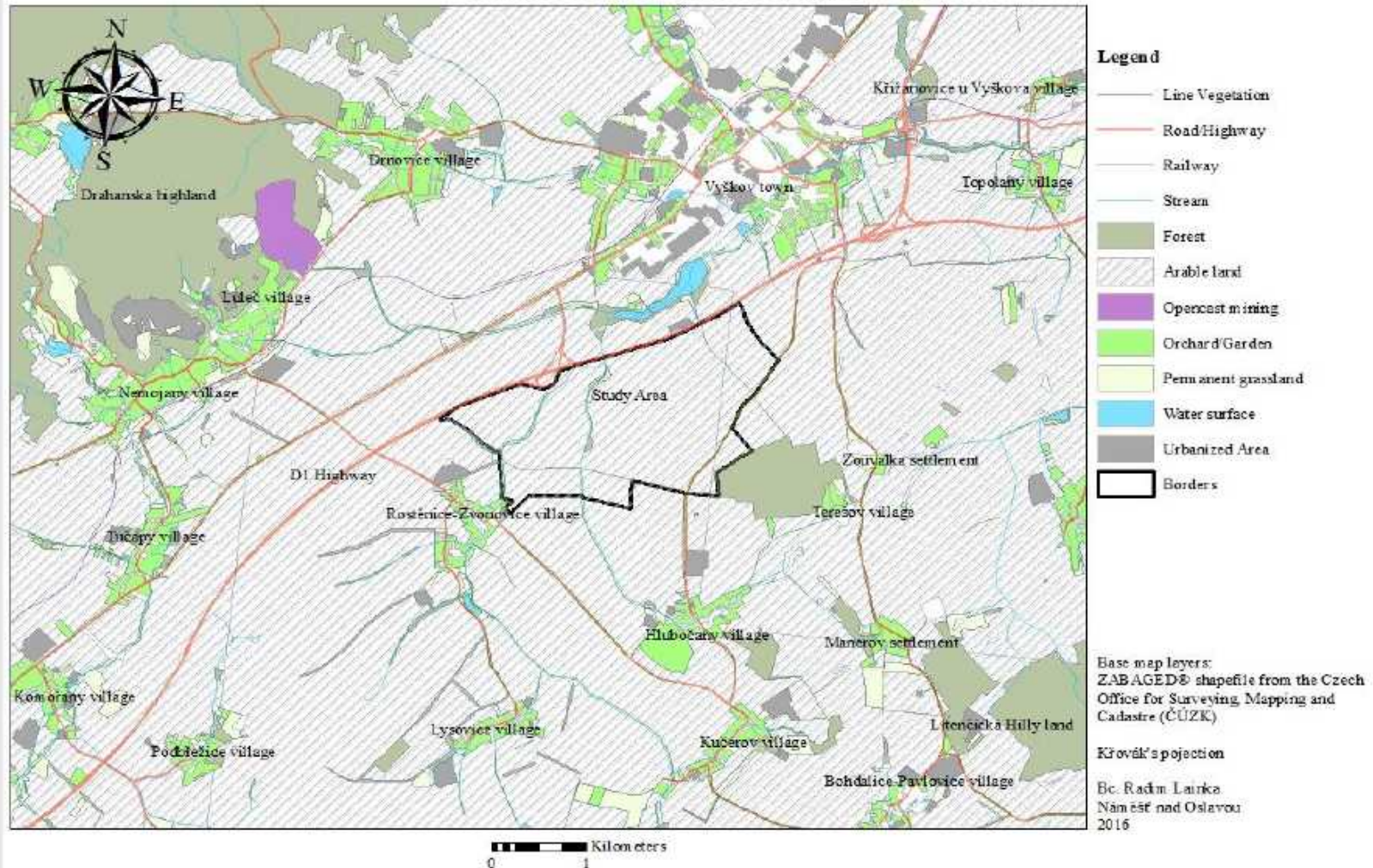
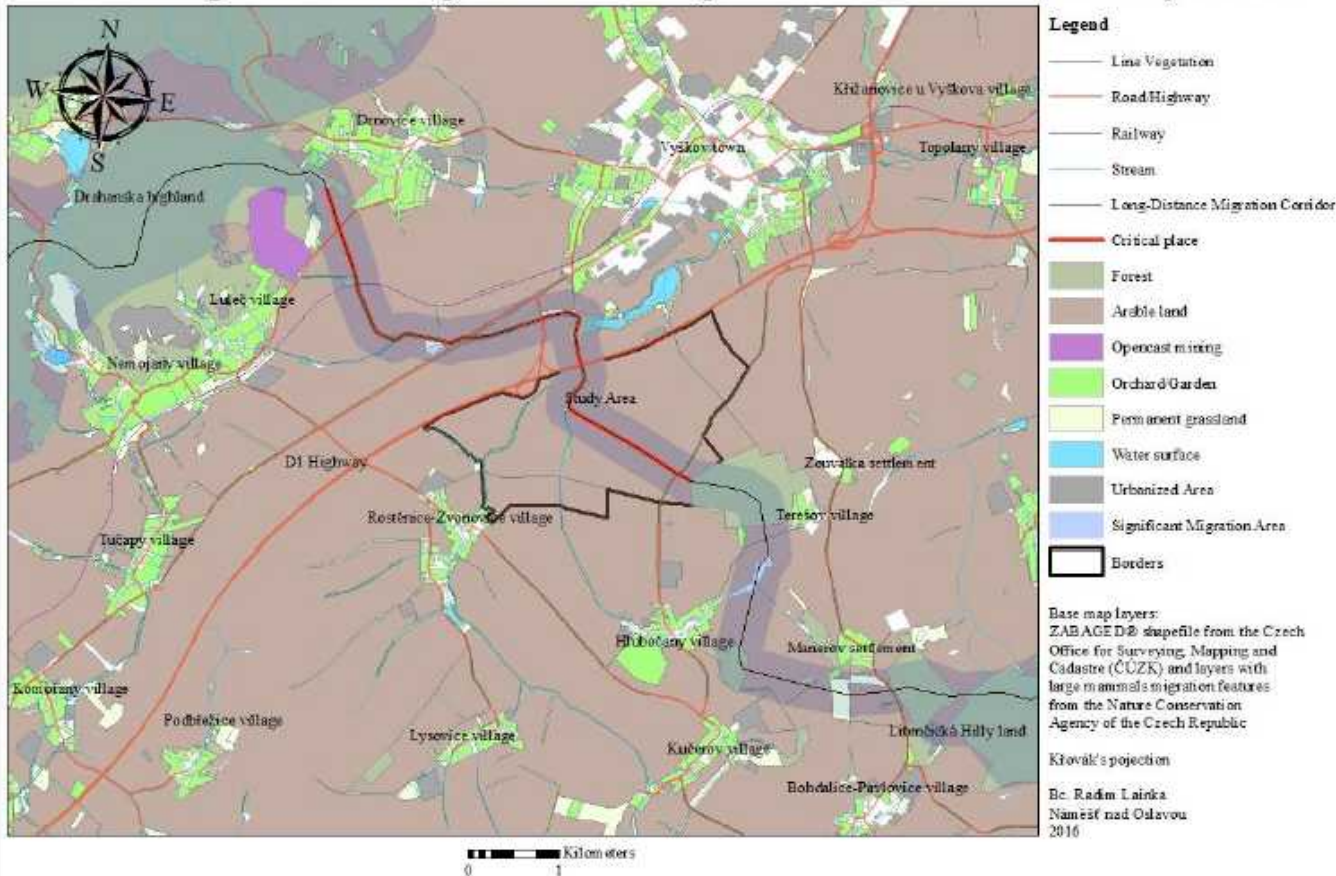

Fig. 1. Wider relations of my study area – 1 : 50 000

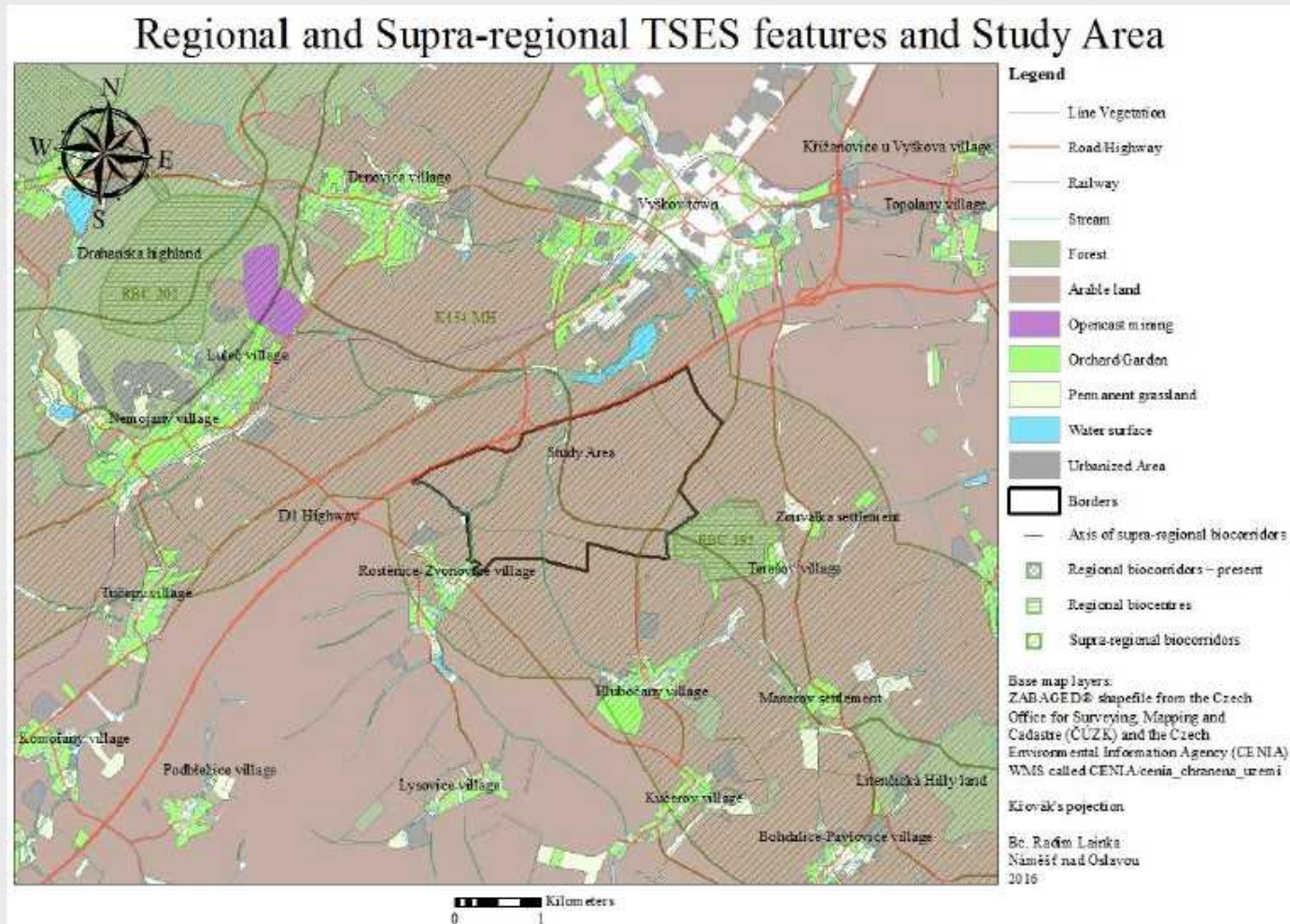

Fig. 6. The route of Long-Distance Migration Corridor No. 191 for large mammals with the critical place No. 105 [22] without sufficient vegetation cover – 1 : 50 000

Critical place of Long-Distance Migration Corridor and Study Area

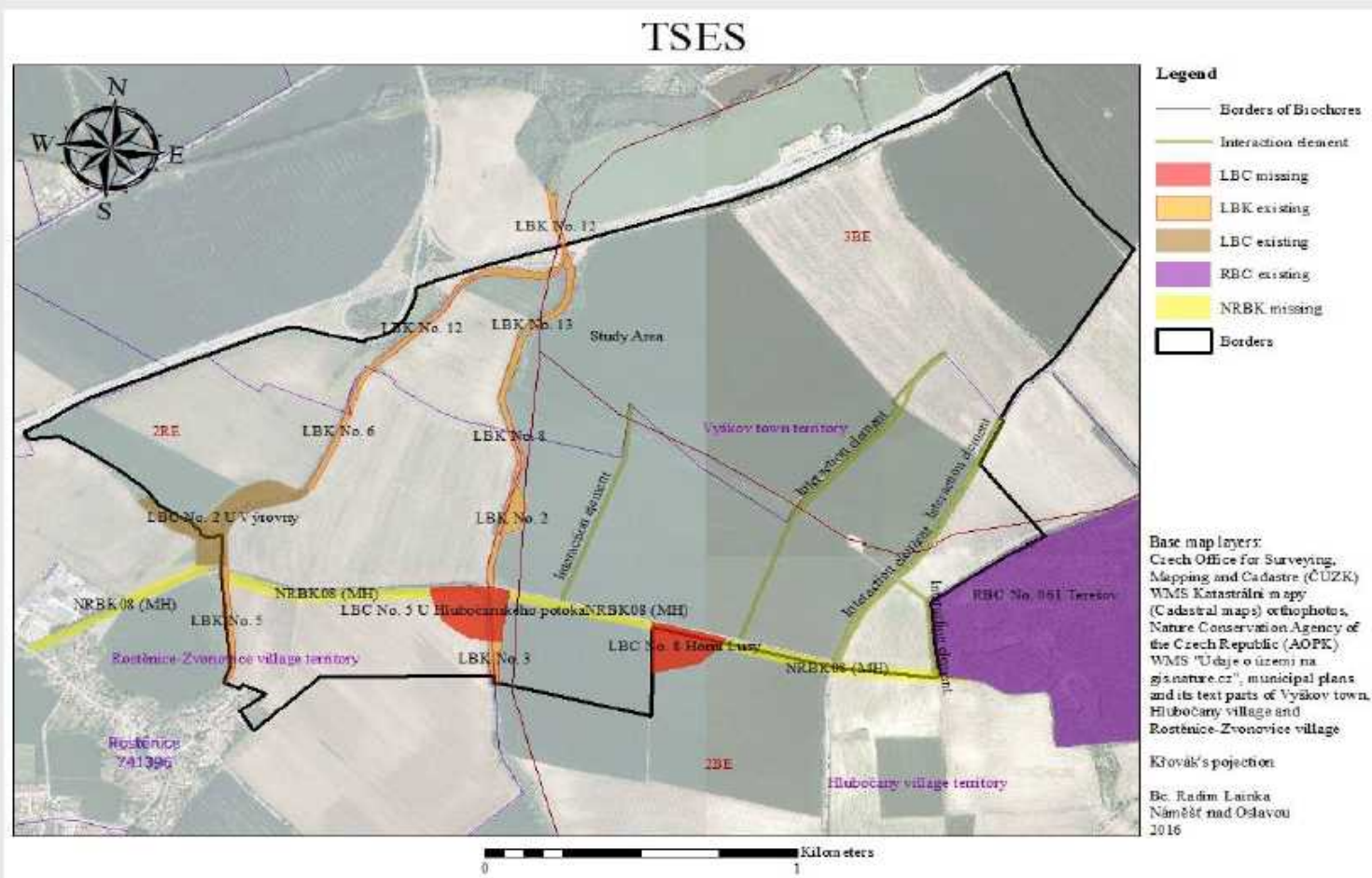

Fig. 4. The former route of supra-regional bio corridor K134 MH, 1 : 50 000

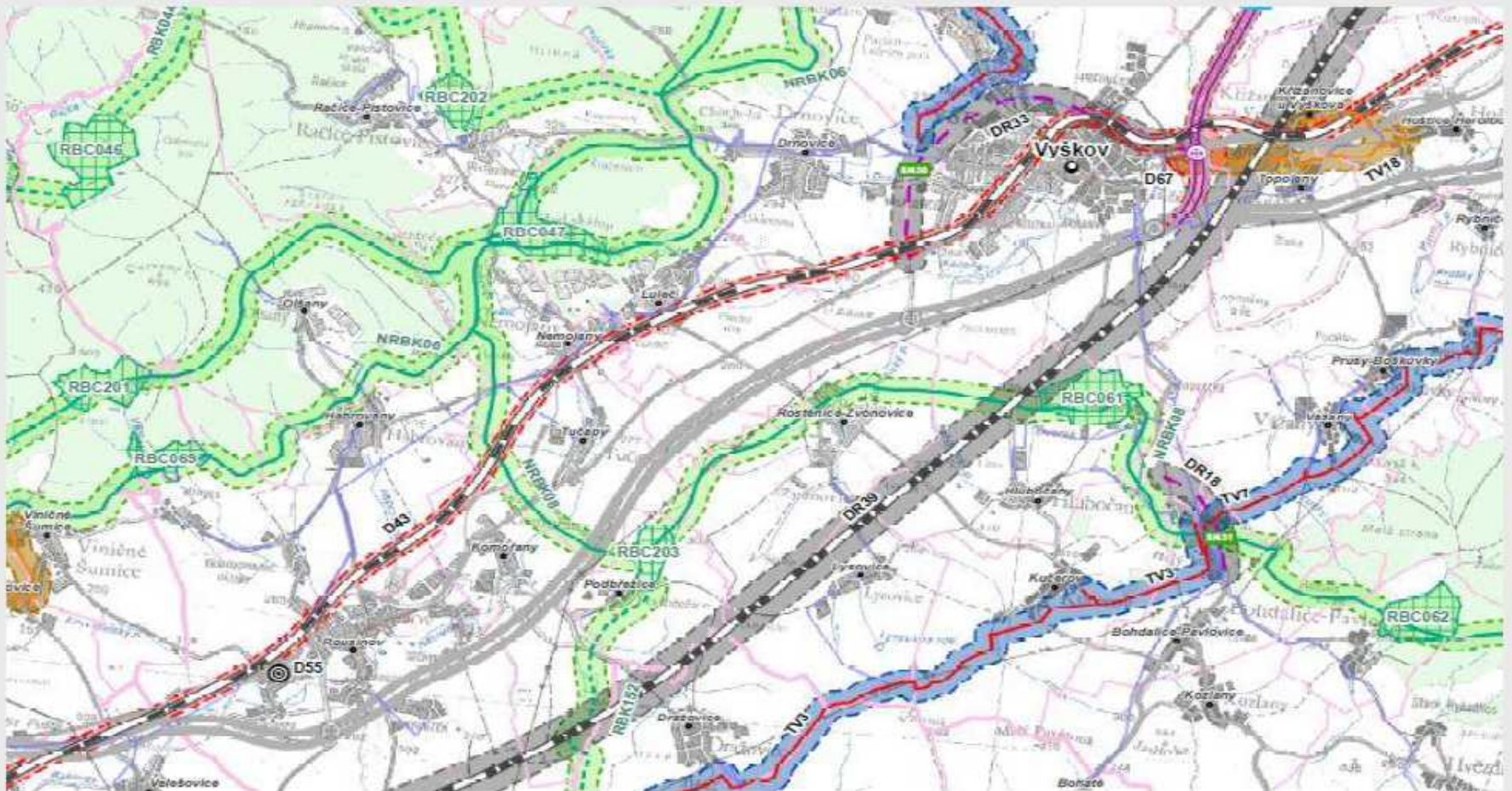

Fig. 3. TSES of my Study Area

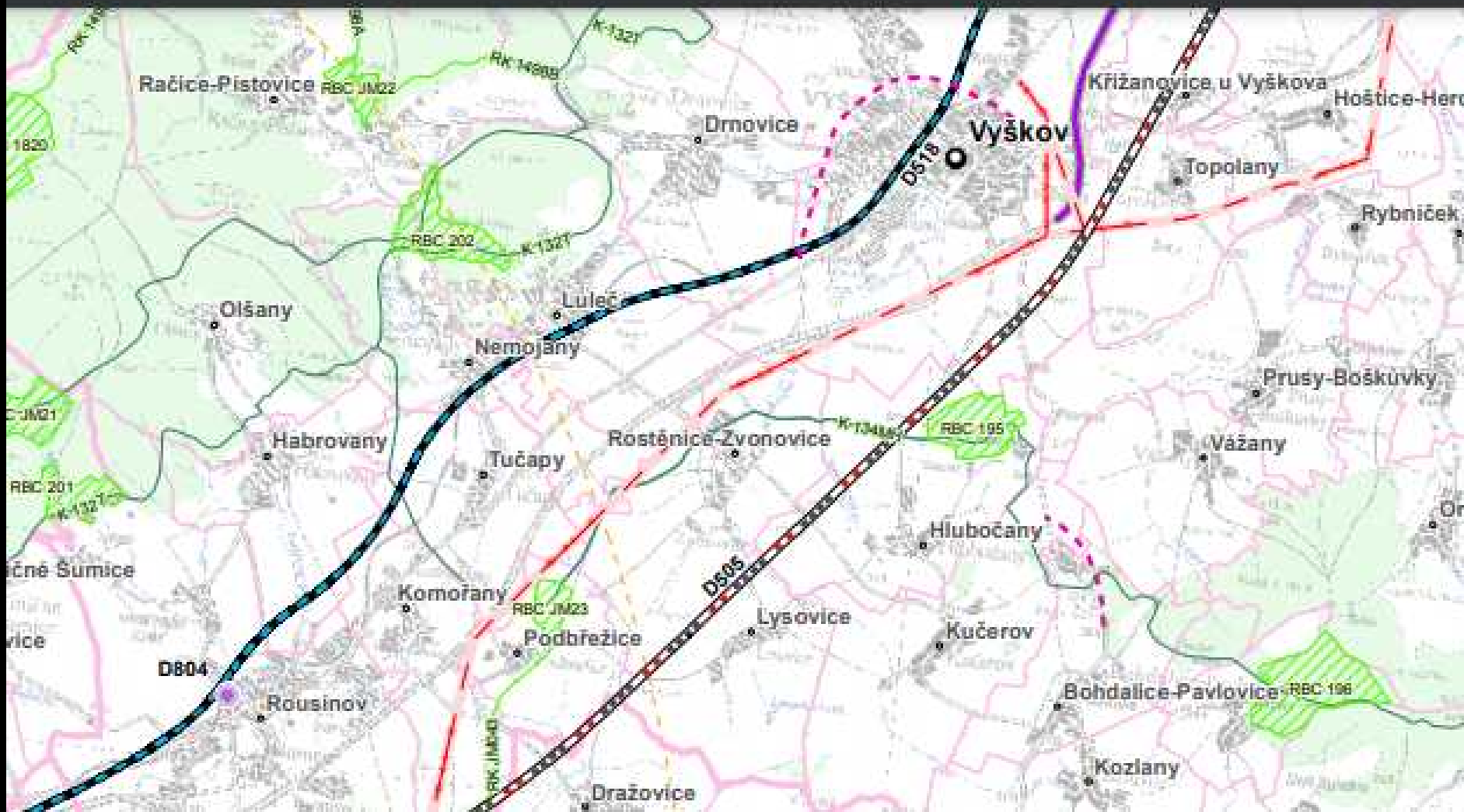

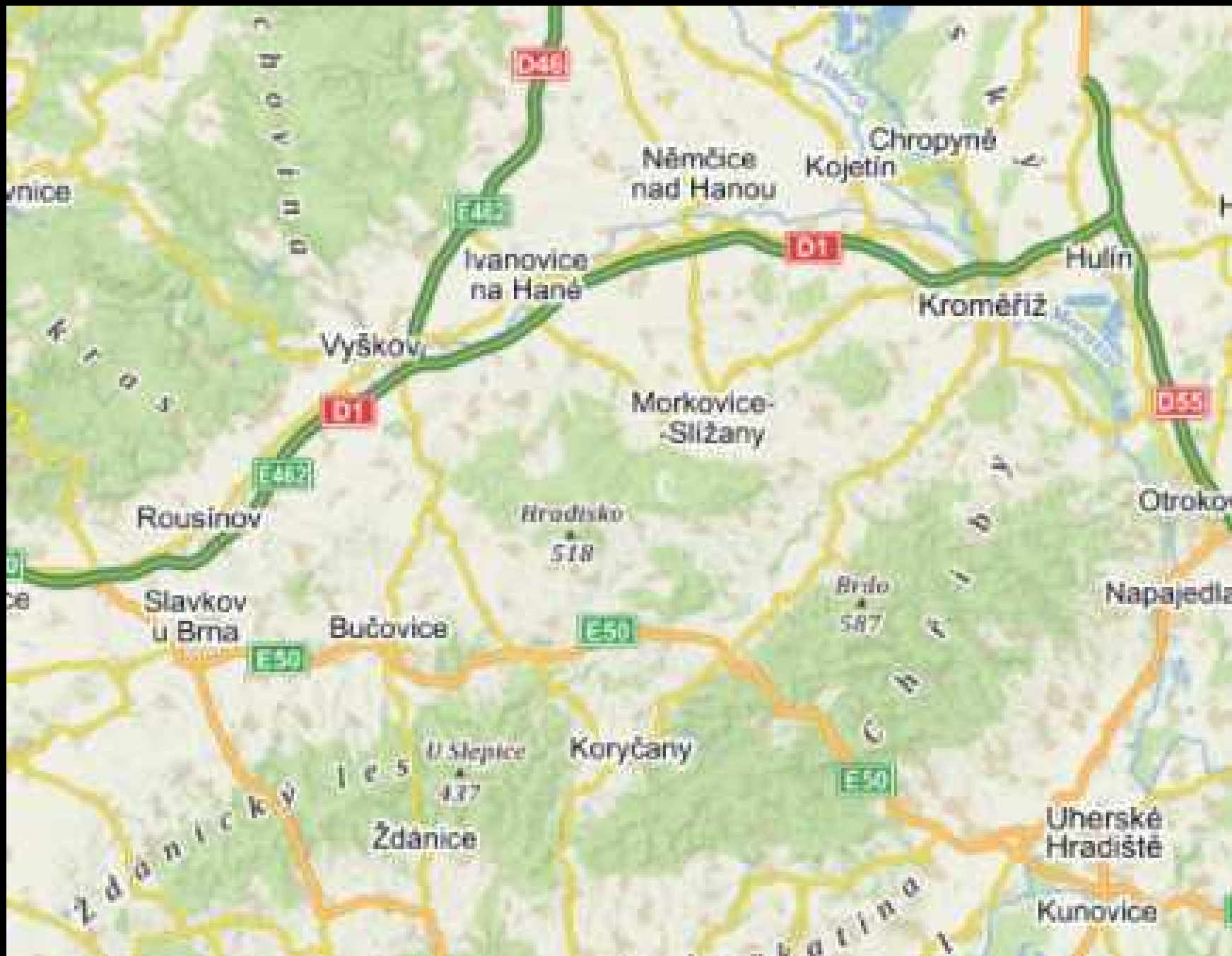
Fig. 7. Actual and planned migration obstacles for large mammals (ATELIER T-PLAN, 2011)

MASARYKOVA UNIVERZITA

Přírodovědecká fakulta

Geografický ústav

Martin Foltánek

**VYHODNOCENÍ MIGRAČNÍHO POTENCIÁLU
KRAJINNÝCH PRVKŮ VYBRANÉHO ÚZEMÍ NA ZÁKLADĚ
ANALÝZY STOP ŽIVOČICHŮ**

Bakalářská práce

Foto 11: Interiér podchodu pod dálnicí. Na obou stranách jsou připraveny p

12: Jedny z výsledků sběru dat – stopy lišky obecné a kuny skalní na pískové lavici pod
m Dt

Tzv. ekodukty – mosty pro zvířata

Výstavba D11 u Chýště

První český ekodukt u Lipníka nad Bečvou

Využití krajinné ekologie

- Územní plánování, správní řízení, krajinný ráz a ekologické sítě

0-100m 1:10000

biocentrum

ČVÚ, Řeší, Křtiny a okolí, měřeno v měřítku 1:10 000, 1986, 1:15 000

biokoridor

Využití krajinné ekologie

- b) správní řízení

ČESKÁ REPUBLIKA -
OKRESNÍ ÚŘAD VYŠKOV
referát životního prostředí
Nádražní 7, 682 12 Vyškov

Adresát:
Moravské naftové doly, a.s.
Úprkova 807/6
695 30 Hodonín

VÁŠ DOPIS ZNAČKY ZE DNE

NAŠE ZNAČKA
ŽP-1813/2002-248

VYŘIZUJELINKA
Ing. Vychovaná
0507578248

ROZHODNUTÍ č. 106/02

Zákonná ochrana české přírody

vychází ze zákona 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ve znění pozdějších předpisů).

dříve spojena s památkovou péčí.

zákon – silný nástroj, ale jen jeden z mnoha (dále: management, mezinárodní pravidla, environmentální politika atd.).

Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině.

- byl několikrát okleštěn (2004 např. zmizla závaznost plánů péče o rezervace), tedy výhra soukromých zájmů nad péčí o krajinu
- nepomohou ani mezinárodní závazky
- nutnost sledovat dění v krajině, kontrola státních orgánů (orgány ochrany přírody) a případně aktivismus (noviny, protest)

Pro ochranu krajiny slouží institut
tzv. Biologického hodnocení nebo
EIA

Kvalita záleží na:

- a) hodnotiteli (experti)
- b) úředníkovi – orgán ochrany
přírody

§ 67 (zákon č. 114/92 Sb.) Povinnosti investorů

(1) Ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů ochrany přírody, je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení přírodovědného průzkumu dotčených pozemků a písemné hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy (tzv. „BIOLOGICKÉ HODNOCENÍ“), pokud o jeho nezbytnosti rozhodne orgán ochrany přírody příslušný k povolení zamýšleného zásahu.

Fyzickou či právnickou osobu, která biologické hodnocení provede, schválí na návrh investora nebo účastníka v příslušném řízení orgán ochrany přírody s ohledem na její kvalifikační, technické a jiné předpoklady.

(2) Provedení biologického hodnocení podle odstavce 1 se neuloží, pokud je součástí jiného ekologického hodnocení podle obecně závazných právních předpisů na ochranu životního prostředí a splňuje zároveň požadavky na biologické hodnocení.

(3) Přírodovědný průzkum a biologické hodnocení podle odstavců 1 a 2 se využívá jako podklad pro rozhodování orgánu ochrany přírody.

(4) Vyplyne-li z tohoto zákona nebo z jiných právních předpisů nebo z výsledku biologického hodnocení podle odstavce 1 či 2 potřeba zajištění přiměřených náhradních opatření k ochraně přírody (například vybudování technických zábran, přemístění živočichů a rostlin), je investor povinen tato opatření realizovat na svůj náklad. O rozsahu a nezbytnosti těchto opatření

BIOLOGICKÉ HODNOCENÍ

(1) Biologické hodnocení (dále jen "hodnocení") je zpráva obsahující zjištění, popis a vyhodnocení současného stavu krajiny a předpokládaných přímých i nepřímých vlivů zamýšleného užívání krajiny z hlediska vlivu na rostliny a živočichy.

(2) Hodnocení se zabývá celým průběhem zamýšleného zásahu, zejména prováděním, užíváním (výstavbou) a odstraněním stavby¹¹⁾ včetně zneškodňování případných odpadů.¹²⁾

(3) Hodnocení obsahuje zejména

a) popis a vyhodnocení biologických prvků krajiny (se zvláštním zřetelem na zvláště chráněné části přírody),

b) charakteristiku zamýšleného zásahu, obsahující především

- základní administrativní údaje,
- technicko-ekonomické údaje,
- předpokládané přímé vlivy na rostliny a živočichy,
- předpokládané nepřímé vlivy na rostliny a živočichy včetně možných rizik,

- popis opatření navržených k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních účinků,

- návrh monitoringu negativních vlivů,
- shrnutí a závěry.

(4) Obsahem hodnocení je i srovnání možných variant zamýšleného zásahu

Zákon č. 100/2001 Sb.,

o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

- **posuzování vlivů záměrů (zákonem stanovené stavby, činnosti a technologie) na životní prostředí (tzv. EIA)**, jednak

- posuzování vlivů **konceptů (zákonem stanovené strategie, politiky, plány nebo programy)** na životní prostředí (**tzv. SEA**).

Posuzování vlivů na životní prostředí je procedurou, jejímž účelem je získat objektivní odborný podklad pro vydání následných rozhodnutí a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Výsledné stanovisko je pouze odborným **podkladem, není závazné, bez něj však nelze příslušné rozhodnutí vydat.**

Posuzují se vlivy na obyvatelstvo a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Zpracovatel: RNDr. Zdeňka Lososová

Jíllová 26, 639 00 Brno

IČO: 704 11 557

základní obor: Výzkum a vývoj v oblasti přírodních věd

specializace: botanika

ZNALECKÝ POSUDEK

Název:

BOTANICKÝ PRŮZKUM LOKALITY KOBEŘICE VRT Č. 7

Objednavatel ZP:

INVESTPROJEKT NNC, s.r.o.,

Špitálka 16, 602 00 Brno

Vyhotoveno dne 13. května 2002

Příklad
hodnocení,
kdy došlo k
poškození
krajiny –
těžna ropy

ČESKÁ REPUBLIKA -
OKRESNÍ ÚŘAD VYŠKOV

referát životního prostředí
Nádražní 7, 682 12 Vyškov

Adresát:
Moravské naftové doly, a.s.
Úprkova 807/6
695 30 Hodonín

VÁŠ DOPIS ZNAČKYZE DNE

NAŠE ZNAČKA
ŽP-1513/2002.246

VYŘÍZUJELINKA
Ing. Vychronová
05071578246

VYŠKOV DNE
29.7.2002

ROZHODNUTÍ č. 106/02

Referát životního prostředí Okresního úřadu Vyškov jako věcně a místně příslušný orgán dle ust. § 77, odst. 1) a 2), ust. § 76 zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění a dle Opatření přednosty OkÚ Vyškov ze dne 20.7.1992, na základě žádosti Moravských naftových dolů, a.s., Hodonín, a po posouzení předložené projektové dokumentace „Projekt geologických prací“ a Znaleckého posudku - Botanický průzkum lokality Kobeřice vrt č. 7 a protože realizace předloženého návrhu v k. ú. Kobeřice je zásahem do krajinného rázu ve smyslu ustanovení § 12, odst. 2) výše uvedeného zákona,

vydává souhlas

s umístěním průzkumného vrtu Kobeřice 7, v k. ú. Kobeřice, pouze za dodržení následujících podmínek:

1. Vrt bude umístěn na pozemku parc. č. 1568 při jižním okraji k. ú. Kobeřice, ve vrcholové partii Dambořické vrchoviny, cca 800 m východně od vrcholu Písečná, poblíž kóty 339 m n. m. Lokalita bude umístěna cca 50-100 m severně od lesní asfaltové cesty spojující silnici I/54 od křižovatky Těšanka s obcí Lovčičky (viz. přiložená kopie katastrální mapy a mapy porostní). Plocha lokality Kobeřice vrt č.7 číni 4900 m². Vrt bude proveden podle předloženého projektu a veškeré změny i v projektové dokumentaci provozovatel neprodleně nahlásí referátu životního prostředí.
2. Provozovatel nezasáhne do dalších částí přírodního parku Ždánický les mimo lokalitu uvedenou v bodě 1.
3. V porostní mapě je zakreslena lokalita výskytu ohrožených a chráněných druhů. Tato lokalita byla vytyčena i při místním šetření. Přestože je tato lokalita mimo území vrtu, stanovuje orgán ochrany přírody a krajiny bezpodmínečnou ochranu těchto druhů

(jedná se o okrotici bílou - 2 ks, vemeník dvoulistý - 1 ks, medovník meduňkolistý).

4. Vjezd na lokalitu bude po stávající nebezpečně lesní cestě (viz. porostní mapa).
5. Tento souhlas nenahrazuje ustanovení zákona č. 289/95 Sb., o lesích.

Odůvodnění:

Dne 9.1.2002 předložily Moravské naftové doly, a. s. jako zástupce investora výstavby žádost o vydání závazného stanoviska k projektové dokumentaci ve smyslu ust. § 12, odst. 2) zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Uvedená investiční akce je situována do k. ú. Kobeřice, do přírodního parku Ždánický les.

Narižení č. 2/96 OkÚ Vyškov ze dne 24.4.1996 kterým se zřizuje přírodní park Ždánický les povoluje v článku 5 odst. 1) umísťovat průmyslové, těžební a jiné objekty na území přírodního parku pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody a krajiny.

Předložená PD řeší zjištění existence ložiska ropy a zemního plynu. Dále byl předložen Znalecký posudek - Botanický průzkum lokality Kobeřice vrt č. 7.

Na základě místního šetření ze dne 11.7.2002 a zpracovaného botanického průzkumu byla vybrána za účasti účastníků řízení výše uvedená lokalita. Tato lokalita byla zpracovatelkou botanického průzkumu doporučena, neboť se zde nevyskytuje žádný chráněný ani ohrožený druh. Jedná se o společenstvo habřin s podprůměrnou kvalitou dřevní hmoty.

Z výše uvedených důvodů rozhodl referát ŽP OkÚ Vyškov tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15ti dnů po jeho doručení ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, Brno, Žerotínovo nám. 3/5, podáním u referátu životního prostředí Okresního úřadu Vyškov, Nádražní 7, 682 12.

RNDr. Jiří Kutálek

vedoucí referátu život. prostředí

Obdrží:

- 1x - Moravské naftové doly a.s., Úprkova 807/6, 695 30 Hodonín
- 1x - Obec Kobeřice u Brna

Kobeřice – těžba ropy

Úřad povolil průzkum ropy v cenném biotopu dubohabřiny Ždánického lesa. I přesto, že v místě bylo nalezeno několik vzácných druhů rostlin. Úřad to vyřešil tak, že nechal posunout průzkum o 50 metrů, ale tam už neprováděl průzkum a rostliny tam byly stejné.

Biologické hodnocení

(podle zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny)

Vodní nádrže Pod Arboretem I a II nová výstavba

Zpracoval:

Ústav pro výstavbu a melioraci, fakulty lesnické

Příklad
hodnocení,
kdy došlo k
povolení
poškození
krajiny –
budování
rybníků

vodních nádržích.

... vyžaduje zadrženi vody v malých

7. Návrh monitoringu negativních účinků

Nepředpokládají se negativní účinky a proto se ani nenavrhuje jejich monitoring. Doporučuje se však provádět průběžnou fotodokumentaci stavby se zaměřením na revitalizační opatření a na ochranu vyznačených lokalit. Důležité budou předpokládané změny ve vývoji bioty v obnovené nádrži.

8. Shrnutí a závěry

Výstavba malých vodních nádrží Pod Arboretem I a II v k.ú. Křtiny má revitalizační význam v tom, že se obnoví původní vodní prostředí, zadrží se voda v povodí, tím se zvýší jeho retenční i akumulační kapacita a obnoví se také mokřadní a vodní biotopy. To vše za předpokladu dodržení stanovených podmínek.

Doporučuji realizaci stavby vodní nádrže „Pod Arboretem I a II“ za stanovených podmínek.

V Brně dne 12. ledna 2003

ŠLP Křtiny – budování vodních nádrží u Arboreta

Úřad povolil zbudování rybníků v cenné mokřadní lokalitě s orchidejemi a divokými kosatci, biologické hodnocení bylo odbyté. Akci se podařilo zastavit odborným stanoviskem Ústavu lesnické botaniky Mendelovy univerzity, na stavbu nebyly poskytnuty dotace a tedy se ani nekonala.

Využití krajinné ekologie

- c) krajinný ráz

Metodické listy

Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

Preventivní hodnocení krajinného rázu

OBSAH

I. ÚVOD	3
II. ÚČEL PREVENTIVNÍHO HODNOCENÍ KRAJINNÉHO RÁZU	4
2.1 Cíle a úkoly studie	4
2.2 Způsoby využití výsledků studie	4
2.2.1 Využití výsledků v rámci územně plánovací činnosti	4
2.2.2 Využití výsledků studie v procesu rozhodování a posuzování v oblasti stavební činnosti	4
2.2.3 Prezentace výsledků studie	5
III. PROCESNÍ NÁLEŽITOSTI POŘÍZENÍ STUDIE	5
3.1 Zadání	5
3.2 Forma zpracování	5
3.3 Oponentura	7
3.4 Projednání a schválení	7
3.5 Publikace/prezentace	7
IV. OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI STUDIE – JEDNOTNÉ VÝSTUPY	7
4.1 Textová část	7
4.1.1 Úvodní informace, identifikační údaje	7
4.1.2 Cíle studie, obsah zadání a vymezení hodnoceného území	7
4.1.3 Použitá metoda hodnocení včetně definice základních pojmů	7
4.1.4 Obecná charakteristika krajinného rázu hodnoceného území (analýza vlastností spoluvytvářejících ráz hodnoceného území)	8
Přírodní podmínky řešeného území	8
Kulturně historický vývoj řešeného území	8
Prostorové vztahy, percepční charakteristika, širší územní vztahy	9
4.1.5 Vymezení oblastí a míst krajinného rázu a definování jejich charakteristik	9
Diferenciace hodnoceného území na oblasti a místa krajinného rázu se zhodnocením jejich vazeb na okolní území	9
Charakteristiky oblastí krajinného rázu včetně identifikace znaků a hodnot	10
Charakteristiky míst krajinného rázu včetně identifikace znaků a hodnot	11
4.1.6 Návrh ochrany krajinného rázu v hodnoceném území	11
4.1.7 Kategorizace obcí	11
4.2 Tabulky	12
4.3 Mapové přílohy	12
4.4 Obrazová dokumentace	13
V. SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	13
5.1 Literatura	12
5.2 Zkratky	12
5.3 Diskuse	12
VI. AKTUALIZACE STUDIE	13
VII. ZÁVĚR	13
VIII. PRAMENY A LITERATURA	13
IX. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	14

Krajinný ráz je definován v § 12, odst. 1 ZOPK jako „...zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahů v krajině.“ Ochrana krajinného rázu se v praxi nejčastěji uskutečňuje na základě § 12 (na celém území ČR) a § 44 ZOPK (pouze na území CHKO a národních parků).

Problematiky související s ochranou krajinného rázu se dotýkají i další právní předpisy, např.:

- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
- zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a o pozemkových úřadech,
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon),
- vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci.

V současné praxi se uplatňují dva přístupy hodnocení krajinného rázu:

V prvním případě se jedná o vyhodnocení krajinného rázu určité oblasti ve formě studie – tzv. preventivní hodnocení, při kterém je území většinou rozčleněno na menší prostorové jednotky a jsou popsány jeho charakteristiky a hodnoty. Takto zpracovaný podklad není pouze zhodnocením estetických a přírodních kvalit území, ale slouží i jako odborný podklad při posuzování dalšího využití a změn v území. Právě na obsah a možnosti využití tohoto podkladu jsou zaměřeny předložené metodické listy.

Preventivní hodnocení krajinného rázu je neopominutelným odborným podkladem pro vyjádření a stanoviska správních a odborných orgánů v oblasti ochrany přírody a krajiny při pořizování územně plánovací dokumentace a při případových hodnoceních a stanoviscích správ CHKO.

Druhým případem je hodnocení konkrétního vlivu záměru na krajinný ráz, kdy je posuzována míra vlivu (impaktu), projev a působení záměru vůči okolnímu prostředí.

Procesní náležitosti pořizené studie: zadání, vypracování, oponentura, projednání a schválení, publikace/prezentace, aktualizace/vyhodnocení/implementace (monitoring).

Krajinářská studie území obcí Prštice a Radostice

Ústav plánování krajiny

Obor: Zahradní a krajinářská architektura

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Markéta Flekalová, Ph.D.

Oponent práce: Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D.

Mendelova
univerzita
v Brně

Ing. Petra Helánová

15.11. 2012

Zahradnická
fakulta

CÍL PRÁCE

1. Teoretický rozbor problematiky krajinného plánování a ochrany krajinného rázu ve vztahu k současné zemědělské krajině.
2. **Zpracování průzkumů a rozborů zvoleného území a na jejich základě navržení nového optimálního prostorového uspořádání území se zaměřením na řešení problémů stávající zemědělsky intenzivně využívané krajiny.**
3. Výslednou formou zpracování je **krajinářská studie** shromažďující informace využitelné pro další formy krajinného plánování.

POSTUP PRÁCE

- Přípravná, rozborová, diagnostická a návrhová část.

Ústřední seznam ochrany přírody
Záchranné programy
Natura 2000
Časopis Ochrana přírody

Portál Informačního systému ochrany přírody
Monitoring
Úmluva o biologické rozmanitosti
Mapová galerie

Invazní druhy
Soutok Moravy a Dyje
Dům přírody
Knihovna

BioLog
Na veverky s mobilem
Pojďte s námi do přírody

■ AOPK ČR

■ Kontakty

■ Regionální pracoviště

■ Volná místa

■ Dotační programy

■ Návrat vlků

AOPK ČR

■ O AOPK ČR

■ Úřední deska

■ Pro novináře

■ Regionální pracoviště

■ Poskytování informací a dat

■ Státní správa

■ Náhrada újmy

■ Metodická podpora

■ Druhová ochrana

■ CITES

■ Územní ochrana

■ Obecná ochrana přírody a krajiny

■ Krajinný ráz a výstavba

■ ÚSES

[AOPK ČR](#) >> [Obecná ochrana přírody a krajiny](#) >> [ÚSES](#)

ÚSES

Územní systém ekologické stability (dále ÚSES) je podle § 3 písmene a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb. Cílem územních systémů ekologické stability je zejména:

- vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území ovlivňujících příznivě okolní, ekologicky méně stabilní, krajinu,
- zachování či znovuobnovení přirozeného genofondu krajiny,
- zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiverzity).

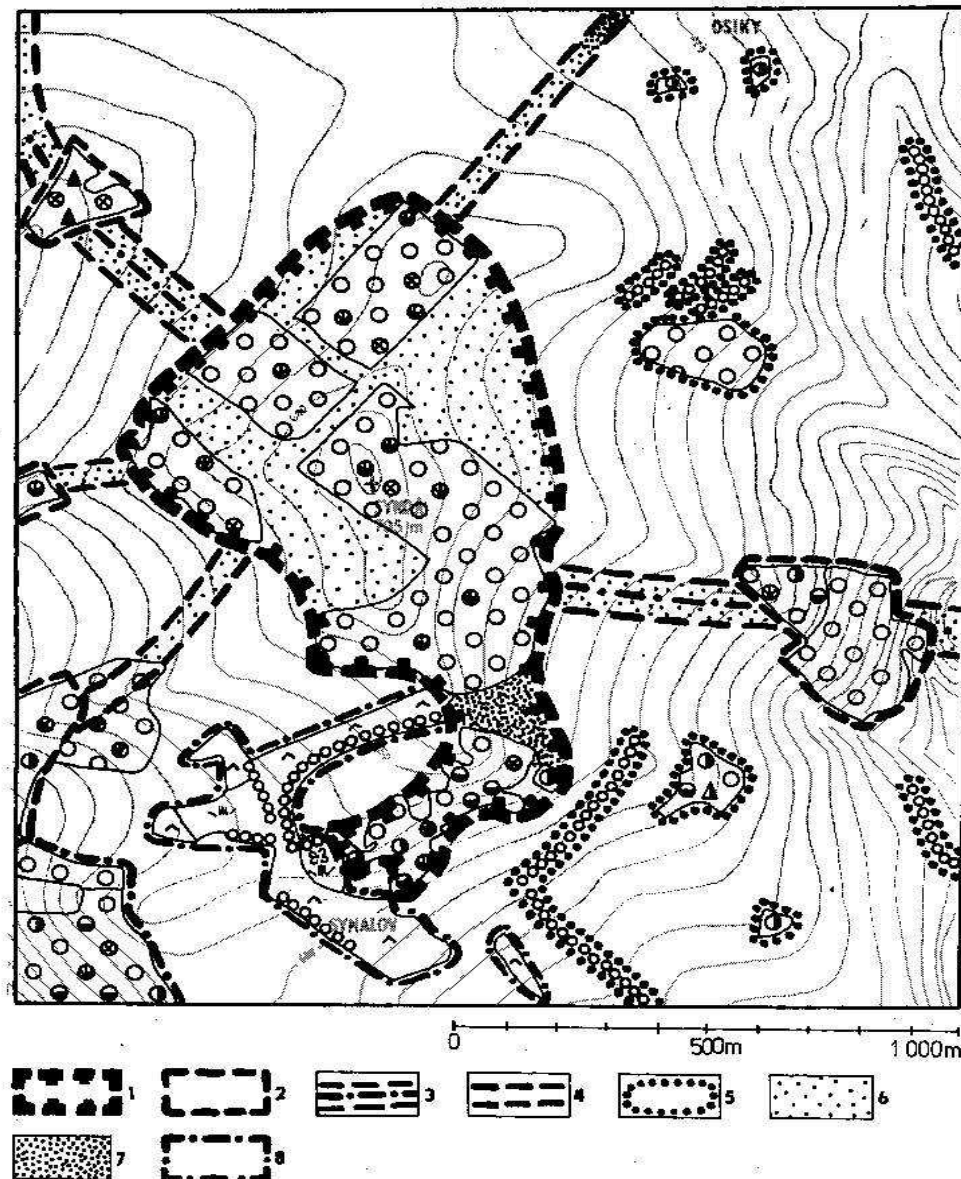
Vytváření územního systému ekologické stability je podle § 4 odst. (1) zákona č. 114/1992 Sb. veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Skladebné části ÚSES

Biocentrum (BC)

Biotop, nebo centrum biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozmeněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Ekologické sítě

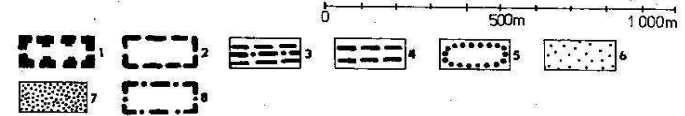
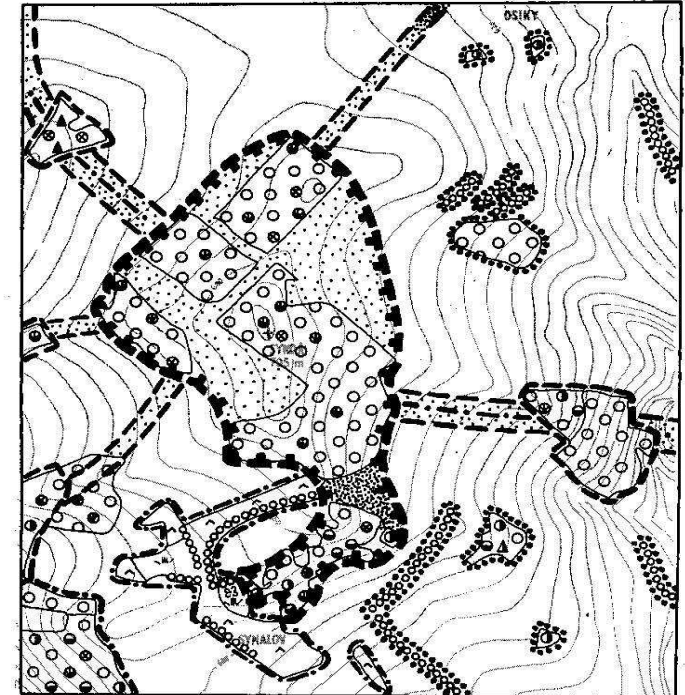
8.1.5. THE TERRITORIAL SYSTEM OF ECOLOGICAL STABILITY

7.3. Ochrannářská opatření mimo chráněná území

Obecná ochrana přírody

1. ÚSES

2. VKP

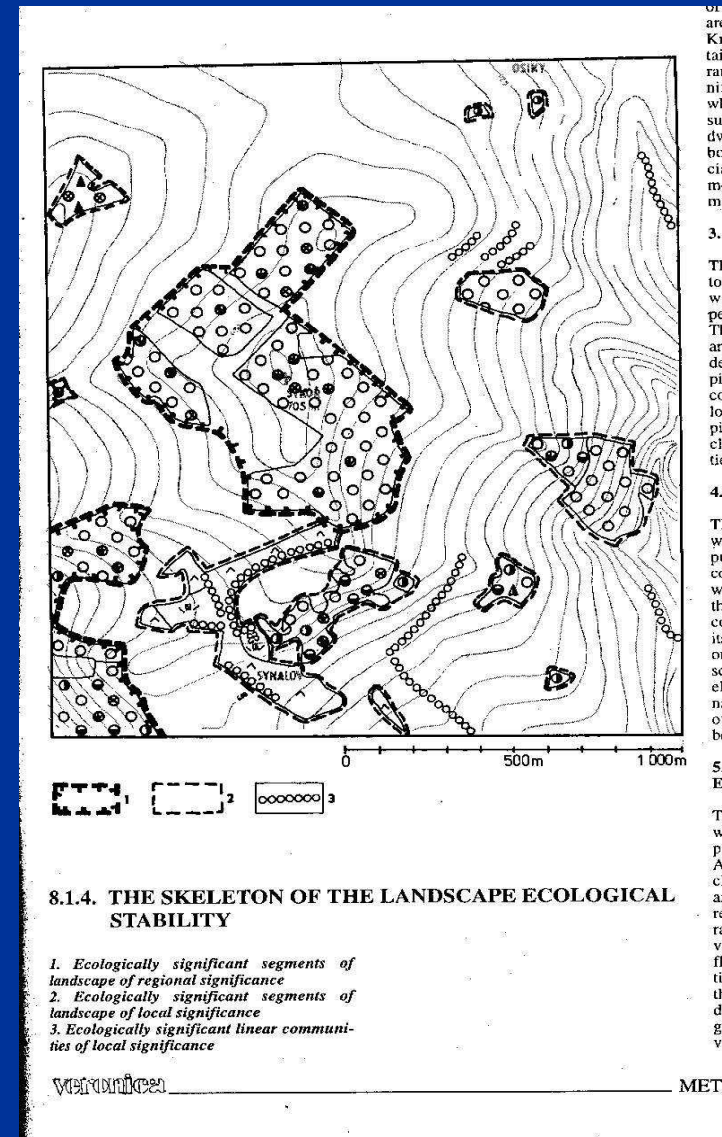
8.1.5. THE TERRITORIAL SYSTEM OF ECOLOGICAL STABILITY

1. regional biocentre, 2. local biocentre, 3. supra-regional biocorridor, 5. interaction element, 6. parts of TSES with the necessary gradual change of vegetation species composition, 7. parts of TSES with necessary changes in the current type of vegetation, 8. significant landscape components

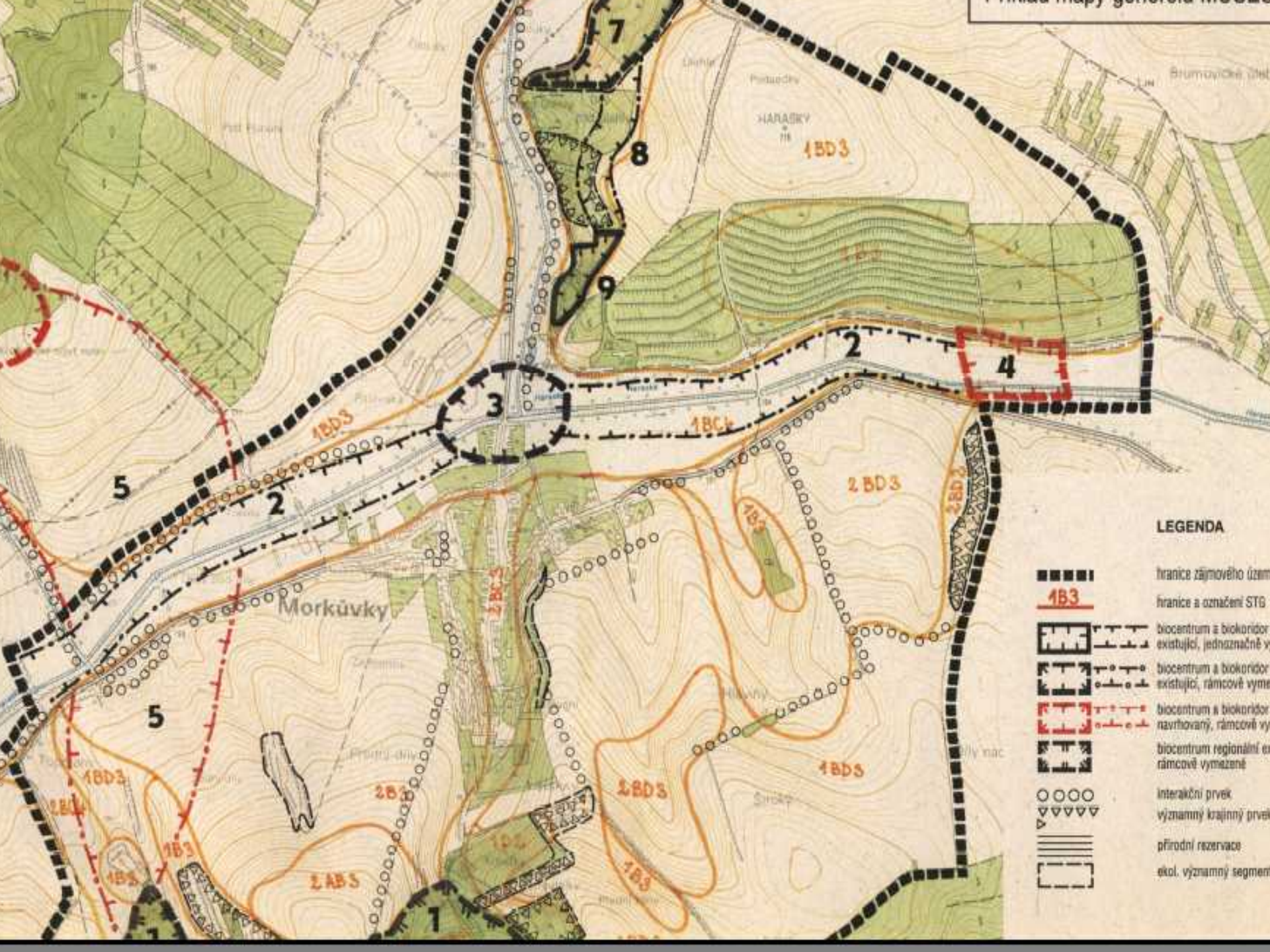

7.3. Ochrannářská opatření mimo chráněná území

Stanovení mezer (gap analysis)

LEGENDA

hranice zájmového území

hranice a označení STB

biocentrum a biokoridor existující, jednoznačně vymezené

biocentrum a biokoridor existující, rámcově vymezené

biocentrum a biokoridor navrhovaný, rámcově vymezené

biocentrum regionální, rámcově vymezené

interakční prvek

významný krajinný prvek

přírodní rezervace

ekol. významný segment

In planting a bio-corridor near the village of Křtiny, a non-traditional method of seed protection was used. It involved covering the soil surface with recycled bottles for the first two years after planting.

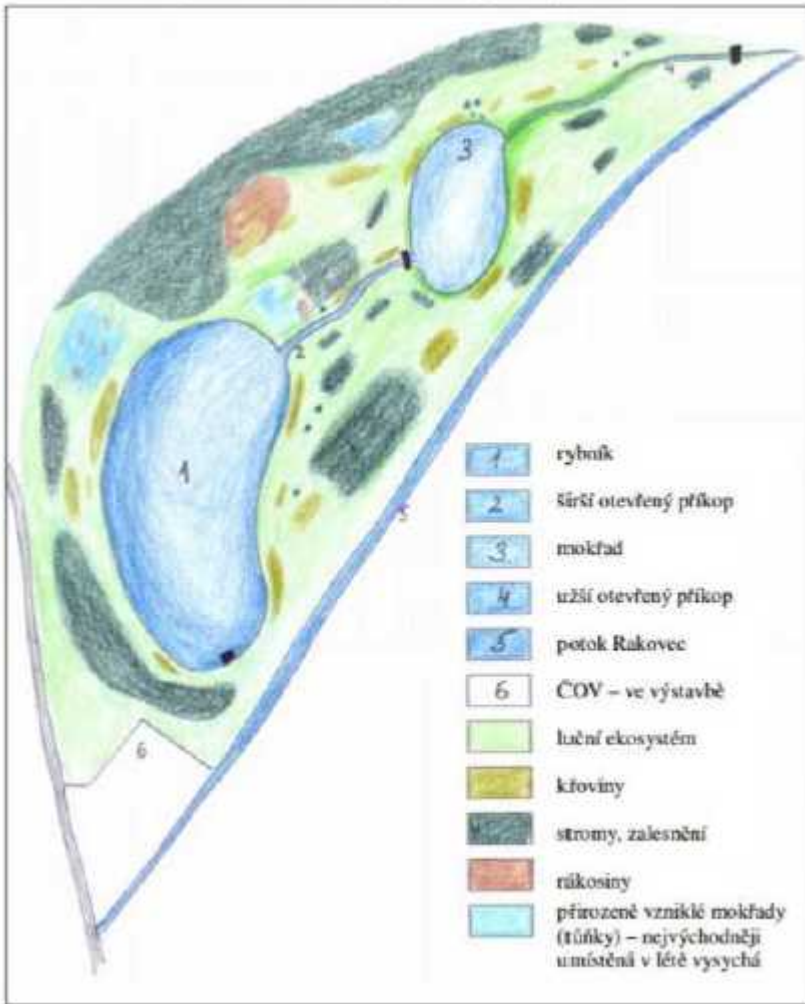

We can see in this photo taken the fourth year after planting the bio-corridor, the perspective of the line trees growing in the spine of the corridor. Continuing in the margin of the bio-corridor are bushes, with the prevailing bush being the willow.

Současnost

Obrázek 4. Současný stav biocentra Vrchní rybník – typy ekosystémů

Příklad
biocentra u
Velešovic

Zodpovědné využívání krajiny

Zákony, mezin.úmluvy

Státní správa

Individuální
zodpovědnost

Aktivismus

